

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

**INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA
TRENČIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2021-2027**

Verzia 1.0

December 2022

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Vymedzenie územia.	5
1.2 Prepojenie s existujúcimi dokumentami a stratégiami	6
2. Východiská pre tvorbu Integrovanej územnej stratégie TSK	15
2.1 Analýza ľudských zdrojov a demografická analýza.....	15
2.2 Zdravotníctvo, sociálne služby, sociálna inklúzia	16
2.3 Ekonomika a hospodárstvo	17
2.4 Veda, výskum a inovácie	18
2.5 Cestovný ruch, kultúra a šport	19
2.6 Občianska vybavenosť.....	20
2.7 Digitalizácia a informatizácia.....	22
2.8 Dopravná infraštruktúra	24
2.9 Technická infraštruktúra	28
2.10 Bezpečnosť	31
2.11 Prírodno-environmentálna analýza.....	33
3. Syntéza východísk Integrovanej územnej stratégie TSK.....	34
3.1 SWOT analýza	34
3.2 Potenciály a výzvy pre územie TSK.....	36
3.3 Špecifické potenciály a výzvy pre jednotlivé identifikované strategicko-plánovacie regióny:...	38
3.3.1 Potenciály a výzvy pre SPR Bánovce nad Bebravou	39
3.3.2 Potenciály a výzvy pre SPR Dubnicko-Ilavsko.....	39
3.3.3 Potenciály a výzvy pre SPR Nové Mesto nad Váhom	41
3.3.4 Potenciály a výzvy pre SPR Myjava.....	41
3.3.5 Potenciály a výzvy pre SPR Partizánske	42
3.3.6 Potenciály a výzvy pre SPR Považská Bystrica	43
3.3.7 Potenciály a výzvy pre SPR Prievidza.....	43

3.3.8 Potenciály a výzvy pre SPR Púchov.....	44
3.3.9 Potenciály a výzvy pre SPR Trenčiansko	45
4. Strategický rámec Integrovanej územnej stratégie TSK	47
4.1 Priority Integrovanej územnej stratégie TSK.....	48
4.1.1 Priorita 1 – Inteligentnejší kraj	48
4.1.2 Priorita 2: Zelenší kraj	49
4.1.3 Priorita 3: Prepojenejší kraj	51
4.1.4 Priorita 4 – Sociálnejší kraj.....	51
4.1.5 Priorita 5: Kraj bližšie k občanom	53
4.1.6 Priorita 6: Transformácia Hornej Nitry	54
5. Integrované územné investície	56
5.1 Integrovaný prístup k tvorbe Integrovaných územných investícií	56
5.2 Postup schvaľovania a implementácie IUI.....	58
6. Vykonávacia časť.....	62
6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	62
6.2 Indikatívny finančný rámec	64
6.3 Časový harmonogram	64
6.4 Merateľné ukazovatele	64
6.5 Indikatívny zásobník projektov.....	65
6.6 Monitorovanie a hodnotenie	65
Prílohy	66
 Zoznam tabuliek	
Tabuľka 1: <i>SWOT analýza územia TSK</i>	342
 Zoznam schém	

Schéma 1: Priority IÚS TSK 2021-2027	48
Schéma 2: Vzťah IÚS – IÚI – individuálne projekty (zdroj: MIRRI,2022)	57

1. Úvod

Integrované územné stratégie (ďalej len IÚS) sú definované a tvorené v kontexte Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020 vydané Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len MIRRI). Integrované územné stratégie (ďalej len IÚS) sú definované v článku 29 Všeobecného nariadenia EÚ, z ktorého vyplýva, že podpora cez integrovaný územný rozvoj z fondov EU bude:

- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia administratívnymi hranicami na lokálnej, sub-regionálnej až po regionálnu úroveň),
- založená na integrácii rôznorodých aktivít v rámci integrovaných územných investícií a integrovaných investičných balíkov.

1.1 Vymedzenie územia.

Z hľadiska potrieb spoločného integrovaného plánovania v kontexte požiadaviek tzv. Integrovaných územných stratégií (IÚS), ktoré vyvstávajú v súvislosti s novým plánovacím obdobím pre čerpanie fondov EU zameraných na regionálny rozvoj v rokoch 2021-2027, v území TSK identifikujeme 9 strategicko-plánovacích regiónov (ďalej aj ako „SPR“) a 2 územia mestského rozvoja (ďalej aj ako „UMR“), ktoré si stanovujú svoje osobitné potreby s ohľadom na geomorfologické, socio-ekonomické či environmentálne špecifiká svojich území :

SPR Bánovce nad Bebravou – tvoria ho obce okresu Bánovce nad Bebravou

SPR Dubnicko-Ilavsko - tvoria ho obce okresu Ilava plus obce: Nemšová, Horné Sĺnie

SPR Nové Mesto nad Váhom – tvoria ho obce okresu Nové Mesto nad Váhom

SPR Myjava– tvoria ho obce okresu Myjava

SPR Partizánske– tvoria ho obce okresu Partizánske

SPR Prievidza– tvoria ho obce okresu Prievidza

SPR Púchov– tvoria ho obce okresu Púchov

SPR Považská Bystrica– tvoria ho obce okresu Považská Bystrica

SPR Trenčiansko– tvoria ho obce okresu Trenčín bez obcí: Nemšová, Horné Sĺnie

UMR Prievidza-Nováky– tvoria ho obce: Prievidza, Nováky, Koš, Bojnice

UMR Trenčín– tvoria ho obce: Trenčín, Trenčianska Teplá, Skalka nad Váhom, Zamarovce, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Soblahov, Opatovce a Trenčianske Stankovce.

Územie Strategicko-plánovacích regiónov bolo vymedzené na báze okresov ako existujúcich štatisticko-územných jednotiek, za ktoré sa eviduje napr. miera nezamestnanosti, výška prílevu priamych investícií a iné štatistické ukazovatele ako i na báze už existujúcich kooperačných štruktúr budovaných regionálnymi štruktúrami Združenia miest a obcí Slovenska.

Územie mestského rozvoja Prievidza-Nováky bolo definované na báze historicky daného prepojenia okresného mesta Prievidza s mestom Nováky ležiaceho v jeho tesnej blízkosti, keďže mesto Prievidza bolo v minulosti budované ako zamestnanecká základňa pre nosné zamestnávateľské subjekty regiónu naviazané na ťažbu hnedého uhlia v regióne Hornej Nitry.

Územie mestského rozvoja Trenčín vyplýva zo špecifického postavenia krajského mesta, ktoré je administratívno-správnym, ekonomickým a kultúrno-spoločenským centrom Trenčianskeho kraja s funkčným prepojením na okolité najbližšie obce: Trenčín, Trenčianska Teplá, Skalka nad Váhom, Zamarovce, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Soblahov, Opatovce a Trenčianske Stankovce.

1.2 Prepojenie s existujúcimi dokumentami a stratégiami

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja

IÚS krajov budú spracovávané v súlade s metodikou prípravy PHRSR samosprávnych krajov na programové obdobie 2021 - 2027 v súlade s princípom partnerstva za účasti sociálno-ekonomických partnerov podľa Zákona o regionálnom rozvoji. IÚS sú základným strategickým nástrojom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného nástrojmi územnej implementácie fondov EÚ, ako sú integrované územné investície.

Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len IÚS TSK) vychádza z analytickej, strategickej a programovej časti PHRSR TSK pre roky 2022-2030, schváleného Zastupiteľstvom TSK dňa 26. septembra 2022.

Dokument IUS TSK nadväzuje na Vstupnú správu PHRSR TSK do roku 2030, ktorá bola schválená Radou partnerstva pre IUS TSK dňa 5.2.2021.

Program Slovensko

Integrovaný prístup bude implementovaný cez Program Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len „P SK“). MIRRI ako riadiaci orgán P SK na roky 2021-2027 i v rámci špecifických cieľov priorit jednotlivých cieľov politiky súdržnosti identifikovalo také opatrenia, ktorých realizácia je v kompetencii regionálnych a miestnych samospráv podľa platných právnych predpisov (originálne kompetencie a prenesený výkon štátnej správy na regionálnu a miestnu úroveň), a ktoré budú predmetom projektového zásobníka. Tieto sú dôležité pri definovaní IÚS TSK, pretože definujú oblasti podpory, na ktoré sa IÚS TSK primárne zameriava.

Oprávnené typy aktivít Programu Slovensko zahrnuté do integrovaného územného rozvoja:

Politický cieľ 1: Inteligentnejšia Európa

Priorita 1 - Veda, výskum, inovácie

Špecifický cieľ RS01.1 - Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií

Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch

Špecifický cieľ RS01.2 • Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení

Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov

Špecifický cieľ RS01.4 - Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie bude napĺňaný prostredníctvom nasledovných opatrení

Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3

Politický cieľ 2: Zelenšia Európa

Priorita 2 – Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

Špecifický cieľ RSO2.1 – Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií

Opatrenie 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov

Špecifický cieľ RSO2.2 – Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

Špecifický cieľ RSO2.4 – Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Opatrenie 2.4.1. Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ RSO2.5 – Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva

Opatrenie 2.5.2. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov

Opatrenie 2.5.3 Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch

Opatrenie 2.5.4. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami

Opatrenie 2.5.5 Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch

Opatrenie 2.5.7 Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO

Opatrenie 2.5.8 Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov

Špecifický cieľ RSO2.6 – Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje

Opatrenie 2.6.1 Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov

Opatrenie 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov

Opatrenie 2.6.3 Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov

Špecifický cieľ RSO2.7 – Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia

Opatrenie 2.7.3. Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázií nepôvodných druhov

Opatrenie 2.7.4. Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Špecifický cieľ RSO2.8 – Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka

Opatrenie 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy

Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy

Opatrenie 2.8.3 Udržateľná mobilita BSK

Politický cieľ 3: Prepojenejšia Európa

Priorita 3 - Doprava

Špecifický cieľ RSO3.2 – Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

Opatrenie 3.2.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy

Opatrenie 3.2.4 Miestne komunikácie

Politický cieľ 4 – Sociálnejšia Európa

Priorita 4P1 – Adaptabilný a prístupný trh práce

Špecifický cieľ RSO4.1 - Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva

Opatrenie: Výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o deti do troch rokov

Priorita 4P2 – Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ RSO4.2 - Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry, vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu

Opatrenie: Debarierizácia škôl a školských zariadení

Opatrenie: Materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení

Opatrenie: Budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších

Opatrenie: Výstavba a rekonštrukcia školských športovísk

Priorita 4P5 – Aktívne začlenenie a dostupné služby

Špecifický cieľ RSO4.3 - Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb

Opatrenie: Dobudovanie komunitných centier a zlepšenie ich vybavenosti

Opatrenie: Zabezpečenie dostupnej a prístupnej infraštruktúry pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie, vrátane ich vybavenosti

Opatrenie: Zabezpečenie infraštruktúry dostupného bývania

Špecifický cieľ RSO4.5 - Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť

Opatrenie: Dobudovanie/materiálno-technické zabezpečenie a rekonštrukcia zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu

Opatrenie: Doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti s cieľom transformácie poskytovania zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni a poskytovania dostupnej zdravotnej starostlivosti

Politický cieľ 5 - Európa bližšie k občanom

Priorita 5 – Moderné regióny

Špecifický cieľ RSO5.1 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach

Opatrenie 5.1.1 Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite

Opatrenie 5.1.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie

Opatrenie 5.1.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Opatrenie 5.1.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku

Opatrenie 5.1.5. A Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich

komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - mestské oblasti

Opatrenie 5.1.5. B Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

Opatrenie 5.1.6 Európske hlavné mesto kultúry 2026

Špecifický cieľ RSO5.2 - Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach

Opatrenie 5.2.1 Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a MNO pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite

Opatrenie 5.2.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie

Opatrenie 5.2.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Opatrenie 5.2.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku

Opatrenie 5.2.5. A Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - vidiecke oblasti

Opatrenie 5.2.5. B Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

6. Priorita 6 Fond na spravodlivú transformáciu

Plán spravodlivej transformácie regiónu horná Nitra je rozdelený na 3 hlavné oblasti podpory, ktoré sú ďalej členené na opatrenia a aktivity.

Oblasť podpory I – Hospodárska diverzifikácia

Opatrenie 1.1 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov a tvorba udržateľných pracovných miest

Opatrenie 1.2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Opatrenie 1.3 Podpora pre veľké podniky

Oblasť podpory II – Prechod na čistú energiu a revitalizácia území

Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie a obehového hospodárstva

Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území

Opatrenie 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Oblasť podpory III — Rozvoj ľudského kapitálu a zručností pre spravodlivú transformáciu

Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie

Opatrenie 3.2 Podpora mladých v procese transformácie

Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v Slovenskej republike v programovom období 2021 – 2027

Dokument IÚS TSK bol spracovaný podľa metodického dokumentu MIRRI SR: Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v Slovenskej republike v programovom období 2021 – 2027, ktorého cieľom je upraviť tvorbu programových dokumentov pre programové obdobie 2021-2027 na regionálnej a miestnej úrovni v súlade s platnou legislatívou, a tým zabezpečiť vyššiu efektívnosť a doplnkovosť využitia fondov EÚ v SR. Metodika podporuje integráciu politiky súdržnosti EÚ do národných politik a integrovaných politik rozvoja VÚC, miest a obcí.

Plán spravodlivej transformácie

Plán spravodlivej transformácie územia SR (PST) vymedzuje konkrétne činnosti a opatrenia, ktoré je potrebné vykonať v súlade s Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom (INEKP) na dosiahnutie cieľov Európskej únie (EÚ) v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 a

dosiahnutie klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050. PST bol pripravený v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Nariadenie, ktorým sa zriaďuje FST). PST definuje výzvy a potreby najviac postihnutých oblastí a zároveň identifikuje typy operácií potrebných na podporu vybraných území v oblasti hospodárskej diverzifikácie, udržateľného životného prostredia a kvality života a sociálnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj ekonomických činností v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody a revízie legislatívy v oblasti klímy, energetiky a dopravy v rámci balíka Fit for 55.

Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra

Akčný plán sumarizuje východiskovú situáciu a želaný cieľový stav v danom území a popisuje ciele jednotlivých opatrení. Súčasťou tvorby Akčného plánu bol tiež zber potenciálnych indikatívnych projektov s cieľom zistiť záujem o realizáciu projektov, ktoré by mohli byť súčasťou Akčného plánu, zistiť potenciálnych nositeľov projektov, a tiež analyzovať, ako tieto indikatívne projekty pomáhajú naplňať ciele jednotlivých pilierov, priorít a opatrení Akčného plánu. Ďalej dokument analyzuje možnosti financovania jednotlivých opatrení Akčného plánu z viacerých zdrojov, vrátane dostupných fondov Európskej únie v programovom období 2014 - 2020 a v nasledujúcom programovom období, centrálne riadených fondov EÚ, národných fondov a iných zdrojov financovania.

2. Východiská pre tvorbu Integrovanej územnej stratégie TSK

2.1 Analýza ľudských zdrojov a demografická analýza

Z dlhodobého hľadiska sledujeme pozvoľný celkový úbytok obyvateľov Trenčianskeho kraja (t.j. prirodzený úbytok spolu s úbytkom z dôvodu sťahovania) na hodnotu 584 569 osôb k 31.12.2019, čo je úbytok o 9 617 obyvateľov. Na úrovni jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja, prírastok v období 2011 - 2019 sledujeme iba v okrese Trenčín, a to +1409 osôb. Všetky ostatné okresy vykázali celkový úbytok obyvateľov - zoradené zostupne: okres Nové Mesto nad Váhom (-144 osôb), okres Púchov (-418 osôb), okres Bánovce nad Bebravou (-900 osôb), okres Považská Bystrica (-1192 osôb), okres Myjava (-1204 osôb), okres Ilava (-1514 osôb), okres Partizánske (-1556 osôb), okres Prievidza (-4098 osôb).

Podľa aktuálnej hodnoty indexu vitality možno situáciu za okresy z populačného aspektu hodnotiť ako regresívnu (index vitality pod 100b.), teda vo všetkých trenčianskych okresoch prevažuje poproduktívna zložka obyvateľstva nad predproduktívnou. Najnižší index vitality, a teda najmenší pomer predproduktívnej zložky voči poproduktívnej zložke obyvateľstva (60,84 %) vykazuje okres Myjava.

Na úrovni jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja najvyšší priemerný vek (vyšší než krajský aj celoslovenský priemer) v roku 2019 dosahoval okres Myjava (44,48). Najnižší priemerný vek (pod úrovňou krajského ale nad celoslovenským priemerom) bol v okrese Považská Bystrica (41,62).

Vychádzajúc z oficiálnych prognóz obyvateľstva môžeme na úrovni Trenčianskeho kraja očakávať k horizontu prognózy 2035 pokles podielu predproduktívneho aj produktívneho obyvateľstva a výrazný nárast najstaršej zložky obyvateľstva. Prognózovaný priemerný vek obyvateľstva v roku 2035 sa očakáva na úrovni 47,5 rokov. Tento trend starnutia obyvateľstva bude prebiehať vo všetkých okresoch Trenčianskeho kraja.

V Trenčianskom kraji je priaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v porovnaní s celoslovenským priemerom. Je tu nižšie zastúpenie obyvateľstva s najvyšším dosiahnutým základným vzdelaním (priemer za SR 15,0 %) a bez vzdelania vrátane detí do 16 rokov (celoslovenský priemer 15,7 %). Vyššie zastúpenie obyvateľov so stredným vzdelaním bez maturity (priemer za SR 23,1 %). Negatívnym faktom je nižšie zastúpenie obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním I., II. a III. stupňa (celoslovenský priemer 13,9 %). Vzdelanostnú úroveň obyvateľstva Trenčianskeho kraja výrazne ovplyvňuje okres Ilava s najvyšším počtom obyvateľov (47,29%) so stredným vzdelaním s maturitou, vyšším a

vysokoškolským vzdelaním. Na úrovni jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja, najvyšší podiel obyvateľov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním ďalej sledujeme v okrese Trenčín (15,23%) a najvyšší podiel obyvateľov s ukončeným stredným vzdelaním s maturitou dosahoval okres Ilava (32,32%). Najnižší podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vykazoval okres Partizánske (9,51%). Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva je možné aj naďalej počítať s neustálym nárastom vzdelanostnej úrovne obyvateľstva kraja, najmä so zvýšením počtu vysokoškolsky vzdelaných a stredoškolsky vzdelaných obyvateľov s maturitou.

Podľa demografických údajov v Trenčianskom kraji je možné sledovať prejavy negatívnych trendov, ktoré sa prejavujú aj v celej Európe. Ide najmä o znižovanie počtu obyvateľov či už prirodzeným prírastkom, alebo migračným saldom a na neho nadväzujúce starnutie obyvateľstva.

Oficiálna prognóza predpokladá, že počet obyvateľov Trenčianskeho kraja dosiahne v roku 2025 celkom 590 301 osôb, v roku 2030 celkom 584 003 osôb a v horizonte publikovanej prognózy (rok 2035) celkom 575 806 osôb. Vzhľadom na súčasný stav počtu obyvateľov Trenčianskeho kraja sa do roku 2035 predpokladá vo výhľadových etapách úbytok obyvateľstva cca 18 846 osôb čo je približne 3,17 % obyvateľov. V čase spracovania dát po SODB 2011 predpokladala regionálna prognóza v Trenčianskom kraji celkom 599 084 obyvateľov k roku 2019. Podľa podkladov ŠÚ SR reálny stav počtu obyvateľov kraja ku koncu roka 2019 predstavoval 584 569 osôb, tzn. o 14 515 osôb (o 2,43%) menej oproti oficiálnej prognóze.

2.2 Zdravotníctvo, sociálne služby, sociálna inklúzia

Zdravotný stav slovenského obyvateľstva sa od roku 2000 zlepšil, stredná dĺžka života stúpa, stále je však takmer o 4 roky nižšia ako priemer EÚ. V Trenčianskom kraji zaznamenávame v posledných dvoch rokoch nárast úmrtí oproti roku 2015 a v prepočte na 1000 obyvateľov ide o počty vyššie ako celoslovenský priemer a v poradí krajov v tomto ukazovateli obsadzuje Trenčiansky kraj aktuálne nelichotivú tretiu priečku. V roku 2016 dosiahol okres Myjava dokonca najvyššiu mieru úmrtnosti na 1000 obyvateľov v rámci všetkých okresov SR – až 13,4 úmrtí na 1000 obyvateľov.

Demografická krivka sa negatívne prejavuje aj v slovenskom zdravotníctve, TSK nevynímajúc. Hlavne z dôvodu starnutia obyvateľstva rastie počet pacientov, pričom na druhej strane chýbajú noví, mladí lekári. VÚC nemajú reálne nástroje, ako tento problém riešiť, pretože rozhodujúcu úlohu tu zohrávajú zdravotné poisťovne a Ministerstvo zdravotníctva SR. VÚC síce vydávajú povolenia na prevádzkovanie ambulancií všeobecného lekárstva a ambulancií špecializovanej zdravotnej starostlivosti, avšak len

zdravotné poisťovne rozhodnú, s kým uzatvoria zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a v akom rozsahu. Samosprávny kraj má kompetenciu dozoru nad poskytovateľmi zdravotnej a lekárenskej starostlivosti a v prípade porušenia povinností držiteľa povolenia môže udeľovať rôzne sankcie - od finančných pokút, cez dočasné pozastavenie činnosti až po trvalé zrušenie povolenia. Všeobecnú zdravotnú starostlivosť v Trenčianskom kraji poskytujú 317 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti. Z tohto počtu je 215 všeobecných lekárov pre dospelých a 102 všeobecných lekárov pre deti a dorast. Priemerný vek všeobecných lekárov pre dospelých v TSK je 54,33 rokov a priemerný vek všeobecných lekárov pre deti a dorast je 59,58 rokov. Ambulantnú pohotovostnú službu pre dospelých zabezpečuje 9 poskytovateľov, ambulantnú pohotovostnú službu pre deti a dorast zabezpečuje 7 poskytovateľov a zubno-lekársku ambulantnú pohotovostnú službu 4 poskytovatelia zdravotnej starostlivosti v TSK. Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť v TSK je poskytovaná spolu v 1209 ambulantných zdravotníckych zariadeniach.

Z dôvodu narastajúceho počtu ľudí v poproduktívnom veku ako dôsledok dlhodobých trendov demografického vývoja, ale aj zlého zdravotného stavu obyvateľstva s častým výskytom civilizačných a chronických ochorení sa stávajú sociálne služby pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku akútnym ťaživým bremenom v oblasti plánovania rozvoja.

Pri zabezpečení sociálnych služieb má územná samospráva v rukách kvalitu, dostupnosť a efektivitu poskytovaných služieb.

2.3 Ekonomika a hospodárstvo

V TSK žije 585 552 obyvateľov, z toho je 292 419, teda 50 % ekonomicky aktívnych. Počet obyvateľov je pomerne stály, mierne odchádzanie, asi 600 osôb ročne, predstavuje asi 0,1 % populácie. V prípade ďalšieho hospodárskeho rozvoja možno predpokladať mierny nárast, problémom je však starnutie populácie.

Pre TSK je významný mimoriadne vysoký podiel priemyslu, a to až 50 %, čo je viac ako dvojnásobok slovenského priemeru. Sektor služieb predstavuje 18 %, a teda má výrazný rozvojový potenciál, primárny sektor predstavuje 8 % a kvartérny 24 % ekonomických aktivít. Tvorba HDP na obyvateľa je 18 512 €, čo predstavuje 83,4 % slovenského priemeru. To znamená, že v kraji je výrazný priestor na modernizáciu a inovácie ekonomických procesov.

Tvorba pridanej hodnoty v priemysle predstavuje 25,3 %, čo je viac ako slovenský priemer (19,4 %). Keďže priemysel bude aj v budúcnosti tvoriť nosnú časť krajského HDP, je potrebné tomuto sektoru venovať výraznú pozornosť, najmä z perspektívy nastupujúcich procesov tzv. "Priemyslu 4.0."

V TSK sa nachádza viacero hnedých parkov "brownfields", ktoré predstavujú významný priestorový potenciál pre ďalší rozvoj priemyselných aktivít, umožňujú alokáciu nových investícií, pričom zároveň podstatným spôsobom šetria stále sa zmenšujúci a nenahraditeľný pôdny fond.

Primárny sektor má vysoký rozvojový potenciál najmä v oblasti produkcie živočíšnej výroby, terciárny v rozvoji služieb vrátane služieb tzv. "striebornej ekonomiky", predovšetkým v ich exporte. Kvartérny sektor, v ktorom pracuje 0,28 % pracovníkov, má rozvojový potenciál najmä v oblasti špeciálnej výroby, vývoja nových materiálov a pod. Predpokladom je spolupráca s univerzitami na Slovensku - Bratislava, Žilina, Nitra a Košice - ako aj so zahraničnými know-how centrami. Alarmujúci je však úbytok počtu absolventov vysokých škôl v kraji, z 1078 v r. 2014 na 633 v r. 2018.

Vývoj nezamestnanosti v TSK je dlhodobou priaznivý a je výrazne pod priemerom SR, napr. v r. 2019 bola miera nezamestnanosti v TSK 3,2 %, pričom slovenský priemer bol 4,9 %, v r. 2020 sa v dôsledku pandémie zvýšila na 5,4 %, v celej SR na 7,6 %. V strednodobom horizonte treba počítať s postupnou implementáciou procesov Priemyslu 4.0, ktoré budú vytesňovať pracovnú silu z priamych výrobných a obslužných aktivít, a preto je potrebné už teraz zvažovať možnosti rekvalifikácie pracovnej sily v kraji.

"Hornonitriansky región je jediným uhoľným regiónom na Slovensku. Je historicky charakterizovaný predovšetkým ako priemyselný región (ťažobný priemysel, elektrotechnika, chémia, spracovanie plastov, textilná výroba, výroba obuvi, potravinárstvo,..) a jeho životné prostredie je poznačené najmä dlhodobou banskou ťažbou hnedého uhlia ako aj negatívnymi vplyvmi energetického a chemického priemyslu. SR sa zaviazala k postupnému ukončeniu ťažby a využívania uhlia do roku 2023 v uznesení Vlády SR č. 336/2019 k Akčnému plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra zo dňa 03. 07. 2019. Postupné ukončenie ťažby a výroby uhoľnej energie v tomto regióne povedie k strate približne 2 170 priamych pracovných miest do roku 2030 (0,086 % z celkovej zamestnanosti na Slovensku k 2. štvrtroku 2021)."

2.4 Veda, výskum a inovácie

TSK nie je najsilnejší kraj z pohľadu zdrojov inovácií. Zároveň však sa mu darí úspešne participovať na národných výdavkoch na výskum a vývoj a to najmä v tradičných technických oblastiach. Z pohľadu silných priemyselných tradícií, možnosti čerpať štrukturálne fondy a kompetitívnej kvality života má

veľkú perspektívu pôsobiť ako región s veľkým zastúpením inovácií ako udržateľného zdroja rozvoja regionálnej ekonomiky, tvorby pracovných miest a produktu.

Ďalšie oblasti, ktoré sa javia ako podstatné sú:

- Podpora výskumných kapacít pre zvýšenie participácie Trenčianskeho kraja v národných programoch a programoch financovaných zo štrukturálnych fondov.
- Identifikácia silných sektorov a ich podpora a zvýšenie konkurencieschopnosti v súťaži o národné a Európske zdroje – konkurenčná výhoda voči BSK a jej využitie.
- Vytváranie kvalitnej materiálnej, finančnej a poradenskej infraštruktúry pre lokalizáciu firiem realizujúcich inovácie.
- Poradenské kapacity pre čerpanie komunitárnych fondov EÚ.
- Marketing TSK.

2.5 Cestovný ruch, kultúra a šport

Trenčiansky kraj má osobitý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu spojený najmä s využívaním kultúrnych, prírodných a historických daností územia. Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a súvisiacich aktivít predstavuje aj skutočnosť, že kraj je prihraničným regiónom. Významným faktorom rozvoja Trenčianskeho kraja je jeho výhodné geografické umiestnenie v rámci Slovenska, uprostred hospodársky silne rozvinutého územia Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina, ako aj strategická poloha v dopravnom prepojení východ–západ a sever– juh. Región získava na atraktivite aj významnými kultúrnymi podujatiami, medzi ktorými svojim významom a medzinárodným dopadom vyniká najmä festival Pohoda, prípadne vo folklórnom žánri medzinárodný folklórny festival v Myjave a niekoľko ďalších nadregionálnych podujatí (letecké dni v Slávnici, iné).

Kraj je schopný osloviť široké spektrum ďalších individuálnych ľudských potrieb, resp. aktivít, vrátane poznávacích či športových aktivít. Vo všeobecnosti možno v Trenčianskom kraji identifikovať možnosti pre cestovný ruch spojený s významnými prírodnými atraktivitami (Biele Karpaty, Súľovské vrchy, Vršatské bralá, Manínska tiesňava, atď.), so spoznávaním chránených území (chránená krajinná oblasť, chránené územie, Národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, NATURA2000), s návštevou historických a kultúrnych pamiatok - hradov, kaštieľov a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa v TSK (Trenčiansky hrad, zámok Bojnice, hrad Beckov, Čachtický hrad,

Tematín, Považský hrad, Vršatec, Sivý kameň, Košeca, Lednica, Uhrovec, Mohyla M.R. Štefánika na Bradle,..).

Medzi významné sektory cestovného ruchu v TSK patrí i kúpeľníctvo (Trenčianske Teplice, Nimnica a Bojnice) a zaujímavou atraktivitou sú i mnohé menšie či väčšie vodné nádrže a bagroviská (Zelená voda, Dubník, Nimnica - Priehrada Mládeže, Rudnianska priehrada atď.).

TSK taktiež poskytuje veľké možnosti rozvíjať aktívny šport (turistika, vodná turistika, cyklistika, lyžovanie, plávanie, atď.). Bohaté športové tradície s množstvom legendárnych športových osobností najmä v oblasti hokeja, ako aj systematická práca s mládežou zase predurčujú TSK k využitiu tejto konkurenčnej výhody a príprave ponuky pre širokú športovú verejnosť s dopadom aj na rozvoj cestovného ruchu.

V nadchádzajúcom období je tu príležitosť rozvinúť všetky potenciály cestovného ruchu kraja najmä v súvislosti so získaním titulu Európske hlavné mesto kultúry 2026 pre krajské mesto Trenčín, ktorého multiplikačné efekty sú očakávané pre celý širší región.

2.6 Občianska vybavenosť

Z pohľadu vybavenosti kraja vo forme školských (materské školy, základné školy, stredné školy, vysoké školy, univerzity), zdravotných, sociálnych a kultúrnych zariadení a ich kapacít v jednotlivých okresoch TSK možno konštatovať, že kraj je vo všeobecnosti vybavený uspokojivým počtom zariadení, ako aj zatiaľ prijateľnou rovnomernosťou ich rozloženia. Badať však isté známky zotrvačnosti, resp. nedostatočnej pripravenosti na výzvy nadchádzajúcich období, kde rizikovou oblasť vybavenosti v území predstavuje najmä sociálna a zdravotná oblasť, v ktorých sa očakáva nápor na zvýšenie kapacít i kvality poskytovaných služieb vzhľadom na nepriaznivý demografický vývoj a vývoj zdravotného stavu obyvateľstva, otáznou je tiež pripravenosť školských či iných zariadení na prichádzajúce technologické výzvy v oblasti inovácií, digitalizácie, umelej inteligencie, smart systémov a pod.

V oblasti vysokoškolských zariadení dominujú Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne (verejná vysoká škola), Vysoká škola manažmentu v Trenčíne (súkromná VŠ), Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom (súkromná VŠ) a súčasťou siete zariadení poskytujúcich vysokoškolského vzdelanie je tiež šesť detašovaných pracovísk a tri informačno-konzultačné strediská iných fakúlt vysokých škôl v SR. Počet absolventov je úhrnom na úrovni minimálne 3 000 študentov ročne.

V oblasti stredného školstva v Trenčianskom kraji poskytujú vzdelávanie stredné školy rôznych zriaďovateľov. Z celkového počtu 54 stredných škôl je v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho

samosprávneho kraja 38 (70,4 %). Študuje na nich takmer 85 % všetkých stredoškolákov v Trenčianskom kraji, pričom celkový počet žiakov študujúcich na stredných školách v školskom roku 2020/2021 predstavoval takmer 18 500.

Základné školstvo v kraji disponuje celkovým počtom 193 základných škôl (z toho 180 štátnych, 4 súkromné a 9 cirkevných), v ktorých je 45 108 žiakov v 2 343 triedach. V rokoch 2015 - 2020 bolo zaznamenané zvýšenie počtu žiakov (o 3283) a počtu tried o 100.

V oblasti predprimárneho vzdelávania v TSK zabezpečuje služby 291 materských škôl (266 štátnych, 14 súkromných a 11 cirkevných), do ktorých bolo zapísaných 17 768 detí. Zaškolenosť detí dosahuje v rámci kraja vysoké hodnoty oproti iným krajom SR. V roku 2020 tu bolo v triedach MŠ v priemere 19,7 detí.

V oblasti zdravotnej starostlivosti je v TSK ústavná zdravotná starostlivosť poskytovaná v 7 všeobecných nemocniciach, v 3 špecializovaných nemocniciach, v 2 hospicioch, v 2 domoch ošetrovateľskej starostlivosti a dvoma mobilnými hospicmi. Domácu ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečuje v TSK 21 agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Poskytovanie lekárenskej starostlivosti v TSK zabezpečuje 199 verejných lekární, 23 pobočiek verejných lekární, zásobovanie nemocníc zabezpečujú 2 nemocničné lekárne. V kraji sa nachádza aj 9 výdajní zdravotníckych potrieb.

Racionalizačné opatrenia u súkromných prevádzkovateľov nemocníc majú za následok rušenie akútnych lôžkových oddelení a obmedzenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Ústavná zdravotná starostlivosť týchto nemocníc je zameraná najmä na chronickú a následnú zdravotnú starostlivosť. V dôsledku týchto opatrení a zhoršenia dostupnosti zdravotnej starostlivosti narastá tlak na Fakultnú nemocnicu Trenčín a nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, t. j. Nemocnicu s poliklinikou Myjava, Nemocnicu s poliklinikou Považská Bystrica a Nemocnicu s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach.

Za najzávažnejší problém súčasného zdravotníctva považujeme nedostatok kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov.

V oblasti sociálnej starostlivosti sú v jednotlivých okresoch kraja zastúpené rôzne zariadenia, ktorých TSK eviduje celkom viac ako 260 (z nich 138 v zriaďovateľskej pôsobnosti samospráv), z radov verejných, súkromných alebo cirkevných subjektov, ktorí na území TSK spolu poskytujú takmer 500 služieb sociálnej pomoci pobytového, ambulantného alebo terénneho typu. Vo vlastnej správe (zriaďovateľskej pôsobnosti) zabezpečuje poskytovanie jednotlivých druhov sociálnych služieb prostredníctvom 24 zariadení, z ktorých sú 3 domovy sociálnych služieb, 1 centrum sociálnej pomoci a

20 centier sociálnych služieb (centrá poskytujú samostatné alebo kombinované služby domova sociálnej služby, špecializovaného zariadenia, útulku, zariadenia podporovaného bývania, služby včasnej intervencie a/alebo služby podporovaného bývania).

V oblasti kultúry je na území TSK evidovaných 941 kultúrnych pamiatok, nachádza sa tu spolu 46 muzeálnych expozícií a 3 galerijné expozície, pričom TSK je zriaďovateľom 3 múzeí a 1 galérie. V kraji je vyše 240 verejných knižníc, dve univerzitné knižnice a tiež 314 osvetových zariadení. Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja sa nenachádza ani jedno kamenné divadlo, nevykonáva činnosť ani jeden profesionálny divadelný – činoherný, operný, baletný súbor, s výnimkou amatérskych ochotníckych divadelných, folklórnych, či hudobných aktivít na úrovni miestnych samospráv alebo združení fyzických a právnických osôb.

V kraji taktiež nepôsobí ani jedna vyššia umelecká škola – konzervatórium a akadémia umení. Umelecké vzdelávanie zabezpečujú základné umelecké školy (ZUŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, súkromné základné umelecké školy a Škola umeleckého priemyslu v Trenčíne, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Táto škola sa špecializuje na niektoré odvetvia výtvarného umenia, resp. umeleckého priemyslu: scénografia, odevný dizajn, historický kostým, fotografia, polygrafia, mediálna výchova. .

Všetky kultúrne zariadenia zaznamenali v posledných dvoch rokoch rapídny pokles návštevnosti v dôsledku pandémie ochorenia Covid 19 a súvisiacich reštriktívnych opatreniach obmedzujúcich pohyb a zhromažďovanie obyvateľstva. V očakávaní nadchádzajúcich aktivít v súvislosti s udelením titulu Európske hlavné mesto kultúry 2026 krajskému mestu Trenčín je predpoklad zapojenia a zveľadenia kultúrnej infraštruktúry minimálne v krajskom meste Trenčín, s dopadom na širší región, ako aj zvýšenie návštevnosti a záujmu o kultúrne podujatia.

2.7 Digitalizácia a informatizácia

Myšlienka spraviť zo Slovenska digitálnu krajinu spadá do roku 2007, kedy bol Európskou komisiou schválený finančný príspevok EU na Operačný program Informatizácia spoločnosti (OPIS) vo výške 843,6 mil. Eur s globálnym cieľom vytvorenia inkluzívnej informačnej spoločnosti ako prostriedku na rozvoj vysoko výkonnej vedomostnej ekonomiky. Finančné prostriedky boli určené na modernizáciu verejnej správy prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT) koncentrovaných plošne do všetkých organizácií verejnej správy, s priamymi výstupmi vo forme podporených služieb

používateľom na celom území SR, t.j. v celej organizačnej štruktúre verejnej správy bez ohľadu na to, v ktorých lokalitách sa tieto inštitúcie nachádzajú, alebo aké funkcie plnia.

Prínosom bolo zavedenie klientskych služieb IOMO (Integrované obslužné miesta), na ktorých sa občania môžu na jednom mieste dostať napríklad k výpisom z obchodného registra, listom vlastníctva, výpisom/odpisom z registra trestov a podobne. Podobne sa zavedením elektronických systémov čiastočne uľahčili služby súvisiace s vydávaním občianskych či vodičských preukazov, registráciou motorových vozidiel, či niektoré iné služby. V rámci celkovej snahy je však predmetom kritiky okrem iného fakt, že štát síce úradom nariadil v rámci projektu slovensko.sk používať namiesto papierových iba elektronické dokumenty, avšak mnohé samosprávy či samotné štátne úrady hlásia problémy s chýbajúcou elementárnou technikou. Nie je to však len nedostatok počítačov či tlačiarní, ale aj množstvo chybných či chýbajúcich formulárov a iných potrebných doložiek, problémy s elektronickými úložiskami, elektronickým podpisom, výpadky systému a množstvo iných otvorených otázok, ktoré zefektívnenie práce úradov prostredníctvom elektronizácie služieb brzdia – odhliadnuc od pochybností o predraženej cene štátnych zákaziek. O jednotnom, prehľadnom digitálnom systéme na úrovni prepájania dátových zdrojov a ich medzisektorovej koordinácii pri poskytovaní elektronických verejných služieb obyvateľom, a teda o citeľnom zlepšení užívateľského prostredia v tejto oblasti preto nemožno hovoriť.

Na tomto mieste možno konštatovať, že jednotlivé mestské či obecné samosprávy v rámci Trenčianskeho kraja, ako i samotný úrad TSK realizujú elektronizáciu a digitalizáciu svojich služieb v rámci svojich vlastných individuálnych možností, prípadne s použitím fondov EŠIF – OP Efektívna verejná správa (OP EVS), prípadne OP Integrovaná infraštruktúra (OP II).

TSK uspel v oblasti digitalizácie a informácie konkrétne s dvomi žiadosťami o NFP, s projektmi:

1. *„Lepší Trenčiansky kraj“* z programu Prioritnej osi 1 OP EVS *Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa*, v rámci ktorého chce navrhnúť postupy a riešenia pre rozvoj verejných politík a služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja s využitím SMART riešení. Realizácia projektu je v oblasti strategického plánovania zameraná na vypracovanie SMART koncepcie kraja a PHSR Trenčianskeho kraja - s ohľadom na ciele a opatrenia Akčného plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra. Projekt je zameraný aj na optimalizáciu systémov regionálnej samosprávy a to najmä v oblasti finančného riadenia, projektového riadenia, implementácie strategických dokumentov kraja, zavedenie systémov kvality a vzdelávanie zamestnancov.
2. *„Zavedenie nástrojov pre podporu asistovaného života a telemedicíny“* z programu Prioritnej osi 7 OP II *Informačná spoločnosť, Investičná priorita Posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej*

správy, elektronického vzdelávania, elektronickej inklúzie, elektronickej kultúry a elektronického zdravotníctva, špecifický cieľ : Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu . Priamym výstupom tohto projektu má byť elektronická služba „Poskytovanie nástroja pre podporu asistovaného života“, čo v praxi znamená využívanie nástrojov na monitorovanie domáceho prostredia občanov odkázaných na pomoc inej osoby alebo občanov so slabšou zdravotnou alebo fyzickou kondíciou, so signalizáciou neštandardných situácií u takýchto osôb dohliadajúcej osobe.

V rámci vlastných zdrojov a možností, poskytuje tiež TSK elektronické verejné služby najmä prostredníctvom zavádzania on-line formulárov, prostredníctvom elektronickej komunikácie, formou zverejňovania a poskytovania informácií v elektronickej podobe, alebo odkazmi na ústredné portály verejnej správy. V tejto oblasti sa situácia a prístup TSK v oblasti objemu zverejňovaných dát v posledných rokoch zlepšili, čoho dôkazom je aj postup na rebríčku transparentnosti poskytovaných informácií, ktorý zostavuje Transparency International a aktuálne prvenstvo.

2.8 Dopravná infraštruktúra

Trenčiansky kraj sa vyznačuje relatívne hustou dopravnou infraštruktúrou s dobrým napojením na železničné trate a medzinárodné koridory., ktorá ho v tomto ohľade radí na popredné miesta spomedzi krajov SR. Prechádzajú tu viaceré významné dopravné ťahy "TEM" (TRANSEUROPEAN NORTH-SOUTH MOTORWAY PROJECT), konkrétne TEM 3 – štátna hranica CZ/SK, hraničný priechod Drietoma, okres Trenčín – križovatka s D1, I/9 Chocholná, okres Trenčín a "TEN-T" koridory (Paneurópske koridory), ide o Baltsko – jadranský koridor v smere Bratislava – Žilina, ktorý sa napája na koridor VI Žilina – Katovice. Trenčianskym krajom prechádza aj koridor základnej siete TEN-T Rýn-Dunaj (tzv. česko-slovenská vetva)

Kľúčovou je diaľnica D1, ktorá v budúcnosti po jej celkovom dokončení prepojí oba póly Slovenskej republiky, spomínané dobré dopravné prepojenia na Českú republiku – spojenie smerom na Brno a taktiež pomerne dobrá sieť komunikácií I., II. a III. triedy. Dátové analýzy a modely ukazujú preťaženie najmä ciest I. ale aj II. triedy, preto sú potrebné komplexnejšie riešenia v cestnej doprave s napojením na verejnú osobnú dopravu.

V oblasti železničnej dopravy je možné konštatovať, že Železničná spoločnosť Slovensko prevádzkuje na území TSK 2 rušňové depá, je tu prevádzkovaných spolu 11 železničných tratí v celkovej dĺžke 325 km a 92 železničných staníc a zastávok. Z toho je na území TSK elektrifikovaných 123 km tratí, teda

približne tretina. Všetky stanice a zastávky na kľúčovej trati č. 120 sú bezbariérovo prístupné. Naopak, na ostatných tratiach nie je úplne bezbariérovo prístupná žiadna železničná stanica ani zastávka. Na niektorých tratiach je po dobudovaní infraštruktúry možný bezbariérový nástup do vlaku. S ohľadom na vysokú investičnú náročnosť sa sprístupňovanie ďalších staníc a zastávok dá plánovať len v dlhodobom časovom horizonte. Prioritne by sa mali sprístupniť stanice, ktoré slúžia v železničnej doprave na prestupovanie a následne v okresných mestách a mestách zvláštneho významu.

V TSK nie sú žiadne oficiálne parkoviská typu P + R alebo K + R. Tieto parkoviská pritom umožňujú vhodne kombinovať individuálnu a verejnú dopravu, zriaďujú sa predovšetkým pri železničných staniciach a zastávkach s dobrou ponukou vlakov. Zriadené môže byť aj pri autobusových staniciach. Výhodou je lepšia dostupnosť odľahlých lokalít s horšou ponukou spojov prímestskej autobusovej dopravy, ale zároveň zníženie intenzít individuálnej automobilovej dopravy v preťažených centrách väčších miest.

S ohľadom na stav železničnej infraštruktúry je v Trenčianskom kraji výhodné zriaďovať parkoviská typu P + R predovšetkým pri trati č. 120, v obmedzenej miere aj pri trati č. 140. V mnohých prípadoch sa pri staniciach na týchto tratiach nachádzajú parkoviská, ktoré úlohu P + R, prípadne K + R plnia, ale nie sú tak oficiálne označené.

Medzi kľúčové problémy patrí nedostatočná veľkosť parkoviska pri stanici v Trenčíne. Naopak, vyhovujúci stav je pri železničnej stanici v Ilave, kde nové parkovisko môže slúžiť ako záchytné pre cestujúcich z obcí na ceste II/574.

Vďaka vojenskému letisku Trenčín a malým letiskám v Slávnici, Prievidzi a Malých Bieliciach je tu potenciál aj pre príležitostnú, resp. súkromnú leteckú dopravu. Takisto je tu potenciál viac ako desiatky ďalších letísk, na ktorých sa však vykonávajú najmä práce z oblasti lesníctva, poľnohospodárstva a vodného hospodárstva.

Verejná osobná doprava je v kraji organizovaná v rámci regionálnej autobusovej dopravy – prímestskej autobusovej dopravy v rámci kompetencií TSK a mestskej hromadnej dopravy v rámci kompetencií jednotlivých miest. Prímestská autobusová doprava je prevádzkovaná v kraji s čiastočne zrealizovaným programom Spoločného dopravného územia s Mestom Trenčín a Mestom Partizánske, ako začínajúci proces Integrovaného dopravného systému Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Kvalitu ponuky autobusovej osobnej dopravy určuje frekvencia obsluhy (počet spojov, interval), smerová ponuka (linkové trasovanie), ako aj kapacita, komfort či bezbariérovosť nasadzovaných

vozidiel, nevyhnutná i s ohľadom na nariadenia EÚ. V tomto ohľade zmluvní dopravcovia prispeli k ich plneniu obnovou vozidlového parku (kúpa 40 a 30 bezbariérových/ nízkopodlažných autobusov).

Ako však vyplýva z analýzy v kapitole Analýza financovania TSK, napriek tomu, že samosprávny kraj pristupuje z roka na rok k zvyšovaniu investícií do komfortu a zintenzívnenia prevádzky verejnej prímestskej dopravy na svojom území v snahe zvýšiť záujem o tento druh dopravy, ten naopak významne klesá. Pri preukázateľne vyššom počte ubehnutých kilometrov (t.j. zvýšenej obslužnosti územia), badáme v priebehu rokov radikálne ubúdajúci počet prepravených osôb a nutnosť dofinancovania vysokých preukázaných strát z poskytovania služieb v prímestskej autobusovej doprave. Situácia z hľadiska dopytu po verejnej doprave sa všeobecne v jednotlivých obciach riešeného územia veľmi nelíši, čo je spôsobené rovnakým charakterom prepravných vzťahov. Otázna je preto efektívnosť vynaložených investícií, ktoré v rámci TSK predstavujú rádovo ročne 25 mil. Eur a viac.

V prípade jednotlivých miest je percentuálny podiel verejnej dopravy na celkovom počte ciest cca 15 %, čo je menej ako podiel hromadnej dopravy na počte všetkých motorizovaných ciest v rámci SR, ktorý podľa anketových prieskumov *Strategického plánu rozvoja dopravy SR do r.2030 - Fáza II* predstavuje 28 % a vo veľkých mestách 39 %.

Z aktuálneho stavu vyplýva (čo je však trendom aj v iných krajinách, nielen u nás), že v oblasti cestnej dopravy je síce dlhodobo deklarovanou prioritou zníženie emisií prostredníctvom zvýšenia podielu verejnej cestnej dopravy na celkovej osobnej doprave, avšak tú sa napriek zvýšeným verejným investíciám do komfortu a dostupnosti verejnej dopravy nedarí naplniť. Ako upozorňuje analytická agentúra ELTIS v zriaďovateľskej pôsobnosti Európskej komisie - DG Mobility and Transport, cesta k zlepšeniu nevedie cez vyššiu podporu či rozširovanie existujúceho systému pravidelných, no málo využívaných verejných autobusových liniek, ale skôr k hľadaniu alternatív v podobe na mieru šitých služieb (on-demand services), a to najmä v riedko osídlených a vzdialenejších oblastiach, s prihliadnutím na potreby pasažierov aktuálne preferujúcich individuálnu automobilovú dopravu, ako aj so zavedením jasného podporného finančného systému pre rozvoj lokálnych systémov verejnej dopravy.

V spojení s prvkami digitalizácie, smart riešení či nových technológií prechodu na nízkouhlíkové dopravné prostriedky a ďalšie inovatívne riešenia, môže byť takýto pohľad na dopravnú infraštruktúru a logistiku impulzom k zmene myslenia a filozofie prístupu TSK k novým riešeniam prímestskej verejnej dopravy na svojom území v rytme nástupu technológií 21.storočia, ktoré môžu viesť k vyššej efektívnosti nielen v oblasti samotnej prepravy osôb, ale aj v ďalších parametroch (ekológia, zníženie emisií, zdieľaná ekonomika, podpora sociálnych služieb, osveta k zmene životného štýlu atď.)

Organizácia verejnej dopravy sa tak javí celkovo ako jedna z najdôležitejších výziev v oblasti inovatívnych prístupov s významnými možnými výsledkami v širšom spektre sledovaných indikátorov.

Oblasť cyklistickej dopravy a cykloturistiky ako čoraz obľúbenejšej formy trávenia voľného času sa pre samosprávu Trenčianskeho kraja stala prioritou, s dôrazom na budovanie cyklomagistrál resp. cyklotrás tvoriacich základnú kostru cyklistickej siete, na ktoré sa napájajú, alebo sa budú postupne napájať doplnkové lokálne cyklotrasy, ktoré sú pre rozvoj cyklo dopravy nevyhnutné.

Na území kraja je tiež rozšírené budovanie dopravných cyklotrás situovaných v mestskom prostredí alebo budovaných ako samostatné komunikácie určené pre cyklistov, v predpísanom šírkovom usporiadaní, sklonoch a pod., ktoré rozlišujú jednosmerný pohyb cyklistov, obojsmerný pohyb cyklistov, spoločný pohyb cyklistov a chodcov. Ich budovanie obyčajne vyžaduje rozsiahlejšie stavebné úpravy a s tým súvisiace finančné náklady. K nim patria cyklistické chodníky, chodníčky, rôzne samostatné alebo oddelené cyklopruhy a pod. Rovnako sa rozvíja aj budovanie cykloturistických trás určených pre pohyb na bicykli za účelom cykloturistiky, trávenia voľného času, poznávania krajiny, prírody a pamiatok.

V rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja sú v oblasti cyklistickej infraštruktúry rozpracované dva strategické projekty (1) Vážska cyklomagistrála, (2) regionálna cyklotrasa v Hornej Nitre.

Pešia doprava je dôležitá temer výlučne v intravilánoch obcí a miest. Vzhľadom na lokálnu úroveň nebola pešia doprava analyzovaná vo väčšom detaile.

Z ostatných druhov dopravy stojí za zmienku ešte vodná doprava, ktorá je v riešenom území turistická a spadá do územnej správy Povodia Dunaja, pričom rieka Váh je súčasťou základnej siete TEN-T pre vnútrozemské vodné cesty pretekajúca TSK, na ktorej je plánované vybudovanie zámeru medzinárodného významu "E81 – Vážska vodná cesta" v súlade s Európskou dohodou o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu (AGN). Pre rozvoj vodnej dopravy na území TSK je potrebné rešpektovať trasovanie existujúcich i plánovaných vodných ciest a prístavov, ohraničených ich ochrannými pásmami a chrániť územný koridor a realizovať výstavbu Vážskej vodnej cesty, vrátane plôch, technických a servisných zariadení v úseku 2. etapy splavnenia Váhu Sereď - Trenčín a 3. etapy splavnenia Váhu v úseku Trenčín – Púchov. V kraji je tiež zastúpená letecká doprava v rámci letísk pre neverejné, súkromné a športové lety, ktorá je čiastočne spracovaná aj v kapitole Cestovný ruch, kultúra, šport. Z hľadiska dostupnosti obcí TSK k letisku M. R. Štefánika v Bratislave, ktoré je najväčším letiskom v Slovenskej republike, a teda i najvýznamnejším letiskom i pre územie TSK, sa konštatuje, že územie TSK leží v spádovej oblasti letiska a dopravné napojenie letiska je

prostredníctvom vyhovujúcej cestnej a železničnej infraštruktúry (Diaľnica D1, železničná trať 120 a diaľková a prímestská autobusová doprava).

2.9 Technická infraštruktúra

Zdrojom dát pre túto kapitolu bola súhrnná správa dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 - 2027“, spracovaná odborom starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Trenčín (v čase spracovania tejto kapitoly vo fáze schvaľovacieho procesu v rámci MŽP SR), ako aj údaje spracované v rámci územného plánu TSK a údaje zo ŠÚ SR.

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečujú obce, pričom v rozhodujúcej miere túto činnosť realizujú prostredníctvom obchodných spoločností a len v malej časti ju vykonávajú samostatne. Špecifikom územia Trenčianskeho kraja je, že územne spadá do pôsobnosti až piatich veľkých vodárenských prevádzkových spoločností a niekoľko menších obchodných spoločností zabezpečujúcich prevádzkovanie verejných vodovodov. Viaceré obce riešia prevádzkovanie svojich verejných vodovodov prostredníctvom odborne spôsobilých osôb v zmysle zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Vodovodný systém v TSK tvorí v súčasnosti celistvú sústavu vodárenských zariadení, napr. vodojemov, vodárenských zdrojov, čerpacích staníc a vodovodných potrubí. Vlastníkom vodovodnej a kanalizačnej siete vodohospodárskej infraštruktúry väčšiny obcí na území kraja sú vodárenské akciové spoločnosti a jednotlivé mestá a obce, ktoré infraštruktúrny majetok vložili do týchto spoločností.

K 31.12.2018 bol z celkového počtu 276 obcí vybudovaný aspoň v časti sídla verejný vodovod v 245 z nich, čo predstavuje 88,77 %. Z pohľadu jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v okresoch Prievidza, Myjava, Partizánske a Trenčín, kde nie je vybudovaný verejný vodovod len v jednej obci okresu. Vo všetkých ostatných obciach týchto okresov je vybudovaný aspoň v časti verejný vodovod. Vysoký podiel obcí s verejným vodovodom je aj v okresoch Ilava – 90,48 % . Naopak najnižší podiel obcí s verejným vodovodom je v okrese Považská Bystrica - 64,29 %, kde nie je verejný vodovod v 10-tich obciach a Bánovce nad Bebravou, kde chýba verejný vodovod v 9-tich obciach okresu. Za celoslovenským priemerom zaostáva päť okresov: Bánovce nad Bebravou , Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica a Púchov.

Z celkového počtu obyvateľstva Trenčianskeho kraja bolo k 31.12.2018 zásobovaných pitnou vodou 91,19 %, čo je viac ako celoslovenský priemer v roku 2018 ktorý je podľa VÚVH 89,25 % . Od poslednej

aktualizácie (2013) sa zvýšila zásobovanosť obyvateľstva pitnou vodou v kraji o 2 %. Z 35 obcí bez verejného vodovodu sa znížil ich počet na 31.

Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v okrese Prievidza, kde zásobovanosť obyvateľov dosahuje 98,95%. Zásobovanosť vyššiu ako krajský priemer vykazujú aj okresy Partizánske 92,82 % a Trenčín 95,58 %. Za krajským priemerom zaostávajú okresy Myjava – 88,55 %, Považská Bystrica – 86,01 %, Ilava 89,70 %, Nové Mesto nad Váhom – 81,58 %. Najnižšia zásobovanosť v Trenčianskom kraji je v okrese Púchov so 80,99 %-ným podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov.

Podľa údajov SHMÚ dokumentované využiteľné množstvá podzemných vôd v Trenčianskom kraji predstavujú 6 181,5 l.s⁻¹.

Z globálneho pohľadu rámcovej bilancie potrieb vody, ktoré budú zodpovedať rozvoju verejných vodovodov a zdrojov vody využívaných na území kraja vyplýva, že vybudované kapacity zdrojov budú pokrývať všetky potreby.

V súčasnosti sú v Trenčianskom kraji vyhlásené dve chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) – Strážovské vrchy a Beskydy-Javorníky, s celkovou rozlohou 2613 km², pričom v území Trenčianskeho kraja leží približne 1075 km². Širšia ochrana vôd uskutočňovaná formou chránených vodohospodárskych oblastí je plošne najviac zastúpená v okrese Považská Bystrica, kde zasahujú obe CHVO.

V oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd zodpovedá stav v Trenčianskom kraji historickému vývoju spoločnosti ako celku, možnostiam ekonomiky, stavu vývoja a aplikácie nových technológií v oblasti realizácie stokových sietí a ČOV, kvalite stavebných prác, morálnemu a fyzickému opotrebovaniu strojnotechnologických zariadení a kanalizačných objektov. Berúc do úvahy dlhú životnosť kanalizačných objektov, ich technické parametre a konštrukčné riešenia zodpovedajú koncepčným zámerom a účelu, ktorý bol aktuálny v dobe ich návrhu a realizácie, ako aj finančným a technickým možnostiam danej doby.

Ku koncu roku 2018 bol počet obyvateľov v Trenčianskom kraji bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu 389 tisíc, čo tvorí takmer 66,40 % z celkového počtu obyvateľov. Rozvoj verejných kanalizácií v Trenčianskom kraji a pripojenosť obyvateľstva na verejné kanalizácie zaostáva za stavom v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou, ktorý predstavuje v kraji 91,19 % .

V Trenčianskom kraji je verejná kanalizácia vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná v 101 obciach, z čoho v správe vodárenských spoločností sú kanalizácie a ČOV v 62 obciach. Celkovo je v Trenčianskom

kraji evidovaných 56 komunálnych ČOV, z ktorých 28 je v správe vodárenských spoločností a 28 v správe obcí a iných spoločností. Celková dĺžka kanalizačnej siete ku koncu roka 2018 bola viac ako 1300 km. Oproti roku 2013 bola vybudovaná verejná kanalizácia v ďalších 35-tich obciach Trenčianskeho kraja. Boli realizované veľké projekty všetkých vodárenských spoločností pôsobiacich v kraji, bola ukončená rekonštrukcia a intenzifikácia čistiarní odpadových vôd, ktoré nespĺňali požiadavky európskej a slovenskej legislatívy, boli vybudované nové čistiarne odpadových vôd a im prislúchajúce siete verejných kanalizácií.

Výrobu elektrickej energie v TSK zabezpečujú **vodné elektrárne** a **tepelné elektrárne**. Najväčším výrobcom elektrickej energie sú Slovenské elektrárne, a.s. Územie je deficitné z hľadiska potreby elektrickej energie, väčšina elektrickej energie pochádza zo zdrojov mimo kraja. Na výrobu elektrickej energie vo vodných elektrárňach sa využíva hydroenergetický potenciál rieky Váh, ktorý je trvalo sa obnovujúcim, a preto nevyčerpatelným primárnym energetickým zdrojom - na rozdiel od všetkých druhov fosílnych palív. Vodné elektrárne svojimi veľmi pohyblivými výkonmi a prevádzkovou pružnosťou sú schopné pokrývať prudko meniace sa požiadavky na výkon v špičkovej časti denného diagramu zaťaženia. Výrobu elektrickej energie dopĺňa výroba vo vodných mikroelektrárňach. Ich inštalovaný výkon je zanedbateľný, vyrobená elektrická energia sa spotrebuje v lokalite jej výroby.

TSK je na energetické siete republiky zapojený sústavou 66 ks 110 KV vedení napájaných z nadradených uzlov Križovany, Bystričany, Považská Bystrica, Senica. Okrem toho územím kraja prechádzajú tri 400 kV vedenia. Spoľahlivosť zásobovania sa zvýšila vybudovaním transformovne 400 kV/110 kV v Bošáci.

Hlavnými zdrojmi elektrickej energie v TSK sú Elektrárne Nováky v Zemianskych Kostoľanoch s celkovým inštalovaným elektrickým výkonom 522,4 MWe s orientáciou na spaľovanie hnedého uhlia zo slovenských uhoľných baní a vodné elektrárne na Váhu, spolu 9 vodných elektrární s celkovým inštalovaným výkonom 260,6 MWe. Na základe uznesenia vlády SR č. 580/2018 bude všeobecný hospodárskeho záujem a tým aj výroba elektrickej energie spaľovaním uhlia v tepelnej elektrárni Elektrárne Nováky ukončená ku koncu roka 2023."

Okrem toho výrobu elektrickej energie zabezpečujú závodné elektrárne s celkovým inštalovaným výkonom 47,8 MWe a vodné elektrárne. V celom povodí Váhu je na území kraja vybudovaných aj 19 malých vodných elektrární s celkovým inštalovaným výkonom 1,214 MWe.

V oblasti zásobovania plynom možno konštatovať, že v riešenom území VÚC sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej aj ako „SPP“). Z hľadiska zásobovania plynom sa kraj opiera o plynovody 500-64 a 300-25 prechádzajúce

územím. Spoľahlivosť sa ešte zlepší diverzifikáciou zdrojov – vybudovaním plynovodu z iného zdroja, výstavbou podzemných zásobníkov zemného plynu na východnom Slovensku.

2.10 Bezpečnosť

V oblasti kriminality sa Trenčiansky kraj dlhodobo radí na prvé miesto s najnižším počtom spáchaných trestných činov v porovnaní s ostatnými kraji SR. Z celkového počtu zistených trestných činov na Slovensku ich bolo v roku 2017 v Trenčianskom kraji len 9,04% a ich počet z časového hľadiska klesá. V oblasti kriminality je však stále opodstatnenou požiadavkou zapracovať do verejných politík aj programy prevencie kriminality (zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov), ktoré budú reagovať na identifikované problémy, globálne trendy a lokálne výzvy súvisiace najmä s javmi ako sú prebiehajúce demografické zmeny s dopadom na nárast nárokov na služby v rôznych oblastiach, vrátane možného znižovania konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky, nástup nových civilizačných hrozieb a technológií s možným negatívnym dopadom na bezpečnosť a nutnosťou flexibilne reagovať na krízové javy (Covid, kybernetické hrozby) a pod.

Ochranu pred požiarmi na území Trenčianskeho kraja zabezpečujú predovšetkým príslušníci Hasičského a záchranného zboru (HaZZ). Pokrytie územia TSK je v súčasnosti zabezpečené najmä hasičskými stanicami HaZZ pod ministerstvom vnútra SR. Organizačne je HaZZ na území kraja rozdelený na: Krajské riaditeľstvo HaZZ Trenčín a Okresné riaditeľstvá HaZZ v Trenčíne, Novom Meste nad Váhom, Bánovciach nad Bebravou, Partizánskom, Považskej Bystrici a Prievidzi, ktoré spravujú desať miestnych hasičských staníc. Činnosti, ktoré majú za cieľ ochranu životov a zdravia občanov a ich majetku pred požiarmi a inými živelnými pohromami zabezpečujú taktiež dobrovoľné jednotky požiarnej ochrany pôsobiace v jednotlivých obciach kraja.

V oblasti civilnej ochrany je určenie pôsobnosti samosprávneho kraja vymedzené zákonom č. 42/1994 Z. z. NR SR o civilnej ochrane obyvateľstva. Pri uplatňovaní stavebnotechnických požiadaviek na ochranné stavby civilnej ochrany je smerodajný dokument „Analýza územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí“, ktorým sa tento zákon mení a dopĺňa. Plnenie požiadaviek vyššie uvedených legislatívnych dokumentov je overované v rámci príslušných územných a stavebných konaní.

Pôsobnosť samosprávneho kraja v oblasti ochrany pred povodňami je legislatívne vymedzená Zákonom 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Na jeho základe okresný úrad v sídle kraja zostavuje povodňový plán kraja a predkladá ho na schválenie Ministerstvu životného prostredia SR (MŽP SR). Obce v záujmovom území spracúvajú povodňový plán zabezpečovacích prác, ak má drobný vodný tok

alebo jeho ucelený úsek v nájme alebo vo výpožičke a tento predkladajú na schválenie príslušnému okresnému úradu. Všetky obce v záujmovom území spracúvajú a zostavujú povodňové plány záchranných prác obce a predkladajú ich na schválenie príslušnému okresnému úradu.

Všetky uvedené orgány štátnej správy spolupracujú v rámci svojej pôsobnosti s HaZZ SR a Policajným zborom SR (PZ SR).

Malé toky v riešenom území sú upravené len miestnymi úpravami. Z hľadiska ochrany územia pred povodňami sú nebezpečné najmä malokapacitné priepusty, premostenia, vtoky do krytých profilov.

Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010, schválený vládou v r.2000 sa podarilo naplniť asi na 50 percent. Finančné prostriedky sa použili napríklad na preventívne protipovodňové opatrenia ktorými sú najmä technické a biotechnické opatrenia v povodí, ktoré spomaľujú odtok vôd z povodia do vodných tokov, smerovali tiež na výstavbu a rekonštrukciu retenčných nádrží, ochranných hrádzí, protipovodňových líní a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov, ako aj budovanie poldrov. V súčasnosti je aktuálny vládou schválený *Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR*, ktorý sa zameriava na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vín.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam je podľa mnohých publikovaných štúdií obnovenie ekosystémových funkcií povodia/územia/krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podlažia, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

Konkrétnym cieľom je vytvoriť a vybudovať v lesnej, v poľnohospodárskej a v urbánnej krajine na celom území SR vodozádržné krajinné a terénne útvary a v intravilánoch obcí a miest vybudovať vodozádržné systémy, zariadenia a technické riešenia s celkovou cyklickou zádržnou kapacitou dažďovej vody v objeme 250 miliónov m³. Následne tieto vodozádržné systémy/zariadenia zodpovedne prevádzkovať, udržiavať ich funkčnosť, vykonávať ich údržbu a servis, pričom stanovená cyklická vodozádržná kapacita vyplýva z analýzy zrážkovoodtokových pomerov povodí územia Slovenskej republiky. Všetky odporúčania navrhované pre relevantné oblasti v rámci riešených území TSK sa musia opierať o rovnaké ciele.

2.11 Prírodno-environmentálna analýza

Na základe environmentálnej analýzy je potrebné v budúcnosti riešiť na území viaceré problémy. Je dôležité sa zamerať najmä na problematiku transformácie odpadového hospodárstva, riešeni adaptácie na zmenu klímy a znížiť znečisťovanie ovzdušia lokálnymi kúreniskami.

Je odhadované, že produkcia odpadov bude aj v budúcnosti rásť. To však bude narážať na limity v oblasti odpadovej infraštruktúry a takisto prísnej európskej legislatívy. V sledovanom období je nevyhnutné zabezpečiť nakladanie s odpadmi v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva podľa programu predchádzania vzniku odpadov. Uvedené je potrebné aj vzhľadom na to, že niektoré skládky na území kraja sú už po životnosti alebo sa ich uzavretie v najbližšom období má uskutočniť.

Zmeny klimatických pomerov prinesú potrebu inak vnímať usporiadanie mestského prostredia, vykonávanie poľnohospodárskej činnosti, budovanie technickej infraštruktúry či budovanie alebo renováciu stavebných objektov. Je predpoklad, že v urbanizovanom prostredí vzrastie požiadavka na tvorbu a výsadbu prvkov, ktoré znížia miestne teploty. Takým príkladom môže byť výsadba stromoradií a alejí v uliciach miest, budovanie parkov, fontán, jazierok a podobne. V poľnohospodárskych a vodohospodárskych činnostiach je potrebné sa zamerať na vhodné postupy, ktoré budú prispievať k zadržovaniu vody v krajine a k zvyšovaniu druhovej rozmanitosti zmierňujúcej prejavy zmeny klímy. V oblasti stavebných objektov je potrebné hľadať také technické riešenia smerujúce k znižovaniu energetickej náročnosti a takisto k znižovaniu produkcie skleníkových plynov.

V oblasti znečistenia ovzdušia je potrebné sa v budúcnosti zamerať najmä na znečisťovanie ovzdušia lokálnymi kúreniskami zvyšovaním osvedy medzi obyvateľmi. Nepredpokladá sa, že znečistenie zo stredných a veľkých zdrojov znečistenia bude v budúcom období stúpať. Plánované činnosti na zlepšenie cyklodopravy, vybudovanie preložiek ciest, obchvatov miest, nových úsekov ciest, verejnej dopravy prinesú pozitívny dopad na kvalitu ovzdušia a hladiny hluku v mestách a obciach na území kraja. Na druhej strane pri realizácii stavebných úprav v oblasti dopravy je potrebné počítať s narušením zložiek prírodného prostredia.

3. Syntéza východísk Integrovanej územnej stratégie TSK

3.1 SWOT analýza

SWOT analýza slúži na syntetizáciu analytických východísk charakterizujúcich súčasný stav Trenčianskeho samosprávneho kraja vrátane ich váženia, ktoré definuje ich jednotlivé váhy/dôležitosť.

Tabuľka 1: SWOT analýza územia TSK

Silné stránky		58	Slabé stránky		39
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva – kvalifikovaná pracovná sila	7	Technický stav cestnej infraštruktúry najmä ciest II. a III. triedy ako i príslušných technických objektov (mosty, podjazdy)	9		
Vybudovaná infraštruktúra – sieť cyklotrás pre cyklomobilitu	8	Nedobudovaná rýchlostná cestná infraštruktúra (R2, R6, R8)	6		
Prepojenie stredoškolského vzdelávania a praxe – duálne vzdelávanie	9	Technický stav a energetická efektivita verejnej infraštruktúry	6		
Špičkové pracoviská VaV koncentrované na TnUAD v Trenčíne	7	Absentujúca infraštruktúry pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie v niektorých regiónoch TSK	6		
Finančná stabilita a hospodárenie TSK	6	Environmentálne záťažé po ťažbe uhlia, ako i iných prostredie zaťažujúcich aktivitách	7		
Zásoby pitnej podzemnej vody	8	Technický stav objektov zdravotnej a sociálnej starostlivosti v gescii TSK	5		
Podpora talentov a excelencie – prepájanie špičkových aktivít v športe so vzdelávaním - akadémie (hokej, basketbal)	7				

Partnerstvá TSK s verejným ako i súkromným sektorom	6		
Príležitosti	65	Ohrozenia	41
Transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry	8	Demografický trend – starnutie populácie	5
Využitie vodíka ako energetického zdroja v doprave, priemysle, ale i v segmente bývania	8	Adaptabilita územia na zmenu klímy a odolnosť regiónu	8
Cezhraničné väzby - blízkosť Českej republiky	5	Stav vodných tokov z pohľadu protipovodňových opatrení	7
Vedeckovýskumný a inovačný potenciál najmä v oblastiach využitia skla, , špecializovanej výroby, virtuálnej reality a automatizácie, výroby a spracovania plastov a využitia vodíka	7	Absencia systémového regionálneho riešenia manažmentu a zhodnocovania odpadov	7
Potenciál rozvoja cestovného ruchu na báze kúpeľníctva, historických pamiatok, kultúrneho dedičstva	7	Technický stav historických objektov vo vlastníctve TSK	6
Polohový a kooperačný potenciál v rámci rozvojovej osi Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina	8	Kapacity a dostupnosť ambulantnej zdravotnej starostlivosti – veková štruktúra lekárov	8
Regionálna spolupráca a koordinácia rozvojových aktivít jednotlivých lokálnych územných samospráv prostredníctvom strategicko-plánovacích regiónov	6		
Podporné systémy pre atrahovanie vybraných profesií napr. nájomných	8		

stabilizačných bytov vo vidieckych regiónoch pre úzkoprofilové profesie			
Regionálne kapacity pre energetické zhodnocovanie odpadov (rotačné pece Horné Srnie, Ladce)	8		

3.2 Potenciály a výzvy pre územie TSK

Na základe spolupráce a komunikácie s jednotlivými zástupcami SPR na území TSK, ako i v kontexte definovaných východísk je možné identifikovať nasledujúce kľúčové výzvy územia TSK, zatriedené do jednotlivých problémových oblastí:

Prierezové

1. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel),
2. podpora cezhraničnej spolupráce.
3. zber a vyhodnocovania dát na úrovni kraja,

Ekonomika a inovácie

1. lepšie využitie polohového potenciálu TSK v rámci rozvojovej osi Bratislava – Trnava – Trenčín - Žilina
2. rozvoj regionálnej potravinovej sebestačnosti,
3. rozvoj rodinného poľnohospodárstva a podporné systémy pre malé farmy a začínajúcich farmárov,
4. stabilizácia existujúcich priemyselných odvetví a podpora rozvoja inovatívnych odvetví a služieb vo väzbe na tieto odvetvia,
5. transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry,
6. automatizácia a digitalizácia v priemysle – Priemysel 4.0
7. kapitalizácia vedecko-výskumného potenciálu v oblasti skla, elektrotechniky a IT, špeciálnej techniky, virtuálnej reality a automatizácie, výroby a spracovania plastov, biodegradovateľných plastov vyrábaných z obnoviteľných zdrojov, uskladnenia energie a pod.
8. transformácia ekonomiky na inovatívne založenú obehovú a smart ekonomiku, založenú na udržateľnom a efektívnom zhodnotení ľudských, prírodných, technických, technologických a inštitucionálnych zdrojov kraja,
9. podpora aktivít zosúladovania vzdelávania žiakov a študentov s plánovanými potrebami na trhu práce,
10. zhodnotenie potenciálu kraja v kultúrnom a kreatívnom priemysle,

11. revitalizácia brownfieldov po priemyselnej produkcii,
12. vytvorenie lepších podmienok pre vznik a šírenie inovácií, predovšetkým vznik a rozvoj územných a doménových klastrov v trojuholníku podnikateľský sektor – akademický sektor- verejná správa a občianska spoločnosť,
13. rozvoj cestovného ruchu ako piliera regionálnej ekonomiky založenom na potenciáli kultúrneho a prírodného dedičstva, vrátane využitia kúpeľníctva ako významného prvku atraktivity v cestovnom ruchu,
14. Využitie potenciálu a synergického efektu získania titulu pre krajské mesto Trenčín Európske hlavné mesto kultúry 2026 vo vzťahu k rozvoju cestovného ruchu, rozvoju a inováciách v malých a stredných podnikov (nie len) v kultúrno-kreatívnom priemysle a rozvoju územia celého kraja pôsobením multiplikačného efektu,
15. budovanie partnerstiev a prepojenie vedeckovýskumnej základne a školstva s potrebami produkčných sektorov v TSK,
16. ochrana produkčnej hodnoty poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
17. inovácie vo verejných službách,
18. ekonomika v kontexte Green Deal vrátane VaV a inovácií v oblasti OZE,
19. podpora internacionalizácie MSP,
20. vytváranie a rozširovanie možností zamestnania obyvateľov žijúcich na vidieku, vo vidieckych a najmä okrajových vidieckych oblastiach regiónu,

Komunity a služby

1. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
2. podporné systémy pre atrahovanie vybraných profesií napr. nájomných stabilizačných bytov vo vidieckych regiónoch pre úzkoprofilové profesie
3. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
4. zlepšenie kvality života – dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunit pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
5. podpora preventívnych a podporných služieb, ktoré udržujú kvalitu života občana v prirodzenom prostredí,
6. zlepšenie kapacít a vybavenia školskej infraštruktúry,
7. posilnenie previazanosti vzdelávacej infraštruktúry stredných a vysokých škôl s trhom práce,
8. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,

Infraštruktúra

1. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,

Riadenie a kooperácia

1. dobudovanie kapacít efektívnejšieho a účinnejšieho strategického manažmentu rozvoja kraja ako nástroja na zvýšenie efektívnosti verejných investičných a neinvestičných intervencií a koordinácia a širšie využitie neformálnych nástrojov spolupráce aktérov regionálneho rozvoja,
2. zvýšenie adresnosti strategického riadenia a rešpektovanie špecifík obcí, miest a prirodzených regiónov v rámci kraja a na dostupnosti všetkých relevantných poznatkov zakladajúcich objektivnosť rozhodovania,
3. posilnenie kooperácie medzi centrami rozvoja a ich zázemím,

Energetika a odpady

1. dosiahnutie vyváženého energetického mixu a využitia vysokého potenciálu TSK v oblasti obnoviteľných zdrojov a energetické zhodnotenie odpadov,
2. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
3. posilnenie regionálnych uzatvorených energetických GRIDov a podpora aplikácie konceptov PED (PositiveEnergyDistricts),
4. využitie SMART riešení v oblasti odpadového hospodárstva pri zbere a spracovaní odpadov

Životné prostredie a ekosystémové služby

1. stabilizácia a ochrana vodných zdrojov,
2. zachovanie a obnova biodiverzity vrátane environmentálneho znečistenia (dobudovanie environmentálnej infraštruktúry), lesné ekosystémy a chránené územia,
3. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
4. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
5. obnova a udržateľnosť bytových budov a okolitého priestranstva s dôrazom na ekologické aspekty.

Doprava

1. ekologizácia integrovanej regionálnej dopravy,
2. podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R.,
3. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility.

3.3 Špecifické potenciály a výzvy pre jednotlivé identifikované strategicko-plánovacie regióny:

3.3.1 Potenciály a výzvy pre SPR Bánovce nad Bebravou

1. technický stav miestnych komunikácií,
2. obnova technického stavu systémov verejného osvetlenia,
3. rozvoj cyklodopravy v regióne,
4. ochrana proti povodňam,
5. zlepšenie v oblasti bezpečnosti obyvateľov,
6. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
7. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
8. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
9. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra, verejné budovy
10. dosiahnutie vyváženého energetického mixu a využitia vysokého potenciálu regiónu v oblasti obnoviteľných zdrojov a energetické zhodnotenie odpadov,
11. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
12. posilnenie regionálnych uzatvorených energetických GRIDov a podpora aplikácie konceptov PED (PositiveEnergyDistricts),
13. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
14. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
15. zachovanie a obnova biodiverzity vrátane environmentálneho znečistenia (dobudovanie environmentálnej infraštruktúry), lesné ekosystémy a chránené územia,
16. ochrana produkčnej hodnoty poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
17. zhodnotenie potenciálu kraja v kultúrnom a kreatívnom priemysle,
18. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel).

3.3.2 Potenciály a výzvy pre SPR Dubnicko-Ilavsko

1. Dopravné zaťaženie hlavných dopravných ťahov
2. dopravná infraštruktúra, statická doprava a jej kapacity, zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest I. a III. triedy a miestnych komunikácií,
3. bezpečnosť dopravnej infraštruktúry a pohybu peších, posilňovanie v oblasti bezpečnosti obyvateľov

4. podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií
5. infraštruktúra pre cyklomobilitu na denné dochádzanie
6. Kvalita ovzdušia – významné stacionárne zdroje znečistenia cementárne
7. Najväčšia skládka odpadov v SR – Lužtek
1. Brownfieldy - nevyužité priemyselné areály – ZŤS, areály lomov
2. Nevyužitá železničná trať Nemšová – Lednické Rovné
3. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
4. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry
5. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
6. stabilizácia a ochrana vodných zdrojov,
7. dosiahnutie vyváženého energetického mixu a využitia vysokého potenciálu regiónu v oblasti obnoviteľných zdrojov,
8. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
9. posilnenie regionálnych uzatvorených energetických GRIDov a podpora aplikácie konceptov PED (PositiveEnergyDistricts),
10. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálne technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
11. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
12. nedobudovaná infraštruktúra cestovného ruchu a jej kompletizácia – nedostatočné ubytovacie kapacity, služby turistom a pod
13. zhodnotenie potenciálu regiónu v kultúrnom a kreatívnom priemysle
14. nevyužitý potenciál regionálnej zóny oddychu – rybníky v MČ Prejta v kontexte Vážskej cyklomagistrály
15. zachovanie a obnova biodiverzity vrátane environmentálneho znečistenia (dobudovanie environmentálnej infraštruktúry), lesné ekosystémy a chránené územia,
16. podpora cezhraničnej spolupráce
17. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty.
18. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu.

3.3.3 Potenciály a výzvy pre SPR Nové Mesto nad Váhom

1. nedobudovaná infraštruktúra cestovného ruchu a jej kompletizácia – nedostatočné ubytovacie kapacity, služby turistom a pod.
2. nevyužitý potenciál nadregionálnej zóny oddychu – Zelená voda, Nové Mesto nad Váhom
3. rozvoj vzdelávacej infraštruktúry vrátane kapacitných požiadaviek
4. technický stav mostných konštrukcií na cestnej infraštruktúre
5. absencia služieb ochrany osôb zažívajúcich násilie
6. ochrana a posilňovanie ochrany zdrojov vody
7. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
8. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
9. kapacitné deficity sociálnej, vzdelávacej a zdravotníckej infraštruktúry
10. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
11. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility,
12. Podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R
13. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel)
14. podpora cezhraničnej spolupráce

3.3.4 Potenciály a výzvy pre SPR Myjava

1. nedobudovaná infraštruktúra cestovného ruchu a jej kompletizácia – nedostatočné ubytovacie kapacity, služby turistom a pod.
2. dopravná infraštruktúra, statická doprava a jej kapacity
3. absencia a dostupnosť občianskej vybavenosti
4. bezpečnosť dopravnej infraštruktúry a pohybu peších
5. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
6. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
7. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,

8. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility.
9. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty.
10. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel),

3.3.5 Potenciály a výzvy pre SPR Partizánske

1. ochrana spodných vôd a zdrojov pitnej vody,
2. posilňovanie v oblasti bezpečnosti obyvateľov,
3. dopravná obslužnosť a dostupnosť ku krajskému mestu,
4. infraštruktúra pre cyklomobilitu na denné dochádzanie,
5. transformácia hornej Nitry
6. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel),
7. ochrana produkčnej hodnoty poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
8. zachovanie a obnova biodiverzity vrátane environmentálneho znečistenia (dobudovanie environmentálnej infraštruktúry), lesné ekosystémy a chránené územia,
9. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
10. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
11. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
12. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
13. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
14. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
15. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility,
16. Podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R
17. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,

3.3.6 Potenciály a výzvy pre SPR Považská Bystrica

1. ochrana spodných vôd a zdrojov pitnej vody,
2. posilňovanie v oblasti bezpečnosti obyvateľov,
3. dopravná obslužnosť a dostupnosť ku krajskému mestu,
4. infraštruktúra pre cykломobilitu na denné dochádzanie,
5. Podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R
6. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel),
7. ochrana produkčnej hodnoty poľnohospodárskej a lesnej pôdy,
8. zachovanie a obnova biodiverzity vrátane environmentálneho znečistenia (dobudovanie environmentálnej infraštruktúry), lesné ekosystémy a chránené územia,
9. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
10. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
11. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
12. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
13. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
14. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
15. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
16. Kapacitné deficity sociálnej, vzdelávacej a zdravotníckej infraštruktúry.

3.3.7 Potenciály a výzvy pre SPR Prievidza

1. potenciál obnoviteľných zdrojov energie, vrátane geotermálnej energie,
2. transformácia regiónu Hornej Nitry,
3. zosúladenie vzdelávania a prípravy na trh práce s regionálnou ekonomikou,
4. bezpečnosť v cestnej doprave, nehodovosť, bezpečnosť peších a cyklo účastníkov dopravy,
5. ochrana a rozvoj vodných zdrojov,

6. zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
7. dobudovanie a obnova kanalizačnej infraštruktúry,
8. environmentálne záťaže po ťažbe, sedimenty vodných plôch, záťaž po uhoľnej elektrárni.
9. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, cestná infraštruktúra,
10. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
11. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
12. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility,
13. Podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R
14. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálno technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunít pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
15. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
16. posilnenie regionálnych uzatvorených energetických GRIDov a podpora aplikácie konceptov PED (Positive Energy Districts),
17. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
18. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,

3.3.8 Potenciály a výzvy pre SPR Púchov

1. absencia priestorov voľnočasových a mimoškolských aktivít
2. bezpečnosť dopravnej infraštruktúry a pohybu peších
3. absencia infraštruktúry pre kultúrne aktivity
4. nízka koordinácia územného rozvoja na regionálnej úrovni
5. absencia a prístupnosť nadradenej dopravnej infraštruktúry (R6, napojenie D1)
6. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
7. absencia autobusového prestupného terminálu, ekologizácia dopravných prostriedkov MHD, realizácia IDS v mestskej aglomerácii s naviazaním IDS prihraničnej oblasti Českej republiky, preferenciu MHD a VOD všeobecne,
8. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,

9. stabilizácia obyvateľstva a zvrátenie negatívneho demografického vývoja, starnutie obyvateľstva, inklúzia pracovných migrantov, sociálna inklúzia,
10. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty,
11. vytváranie podmienok pre využívanie ekologických foriem mobility, a to okrem pešej mobility najmä cyklomobility.
12. Podpora a posilnenie verejnej osobnej dopravy - napr. preferencia verejnej osobnej dopravy, prestupné terminály, parkoviská typu P+R

3.3.9 Potenciály a výzvy pre SPR Trenčiansko

1. kompletizácia infraštruktúry cyklistickej dopravy,
2. sanácia environmentálnych záťaží,
3. zlepšenie nedostatočnej kapacity a nevyhovujúceho stavu cestnej infraštruktúry,,
4. technický stav mostných konštrukcií,
5. ochrana ovzdušia,
6. podpora vhodných foriem bývania pre špecifické skupiny,
7. bezpečnosť cestnej infraštruktúry a účastníkov dopravy,
8. kapacity predprimárneho a primárneho vzdelávania.
9. potreba spoločného riešenia koncepcie odpadového hospodárstva pre širšie územie
10. zhodnotenie potenciálu kraja v kultúrnom a kreatívnom priemysle,
11. kapacitné deficity sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry,
12. zlepšenie kvality života – dostupnosť služieb (dobudovanie/rekonštrukcia /materiálne technické zabezpečenie zariadení dlhodobej starostlivosti (sociálnej a zdravotnej) a rozvoj starostlivosti komunitného typu a integrácia seniorov do komunity – posilnenie úlohy komunit pri zabezpečovaní služieb), strieborná ekonomika, nájomné a sociálne bývanie,
13. modernizácia a zhodnotenie kultúrnej a športovej infraštruktúry,
14. investičný dlh na základnej infraštruktúre – kanalizácia, rozvody vody, dopravná infraštruktúra,
15. kompletizácia systému zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov (plast, biomasa, biologický odpad a pod.) na báze regionálnej spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom,
16. posilnenie regionálnych uzatvorených energetických GRIDov a podpora aplikácie konceptov PED (PositiveEnergyDistricts),
17. stabilizácia a ochrana vodných zdrojov,
18. adaptácia sídiel na klimatickú zmenu,
19. obnova a udržateľnosť verejných budov a verejných priestorov s dôrazom na ekologické aspekty.

20. ekologizácia integrovanej regionálnej dopravy,
21. riešenie vlastníckych vzťahov ku poľnohospodárskej pôde ako i rozvojovým plochám (ROEP, pozemkové úpravy vrátane centier vidieckych sídiel),
22. Posilnenie verejnej dopravy – buspruhy, záchytné parkoviská,
23. Rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry PP Trenčianska Teplá m.č.Dobrá-
24. Rekonštrukcia brownfieldov
25. Obnovenie upadajúcich tradičných odvetví v regióne (napr. *obnovenie výstavníctva Trenčín mesto módy*)

4. Strategický rámec Integrovanej územnej stratégie TSK

PHRSR TSK pre roky 2022-2030 ako rámcový strategický dokument pre definovanie IÚS TSK definuje nasledujúce strategické rámce, ktoré sú aktuálne i pre IÚS TSK.

Vízia rozvoja TSK do roku 2030

Vízia v sebe nesie základné smerovanie dlhodobého rozvoja regiónu v horizonte roku 2040 a definuje hlavné kvality, ktoré by sa mali stať základnou charakteristikou územia.

Trenčiansky samosprávny kraj – Zelená župa blízka svojim obyvateľom

Hlavný cieľ rozvoja TSK do roku 2030

Hlavný cieľ reprezentuje základné smerovanie rozvoja VÚC v časovom horizonte rokov 2022 – 2030. Je pomyselným prvým krokom ku dosiahnutiu výslednej kvality územia definovanej vo vízií regiónu.

Hlavný cieľ TSK pre roky 2022-2030 je úspešná transformácia kraja na inovatívnu, zelenú, regionálnu ekonomiku s vysokou odolnosťou voči dopadom klimatickej zmeny, s dostupnou a ekologickou integrovanou dopravou poskytujúci kvalitné a dostupne služby svojim obyvateľom s využitím partnerstiev a spolupráce.

Základnými princípmi stratégie rozvoja TSK, ktoré sa odzrkadľujú v systéme navrhnutých priorít a stromu cieľov sú:

- využívanie lokálnych potenciálov územia,
- aktivizácia vnútorných zdrojov územia,
- územná spolupráca a partnerstvo,
- rozvoj zdola-nahor (bottom-up) a aktívna participácia priestorových komunít.

4.1 Priority Integrovanej územnej stratégie TSK

Vo väzbe na definovanú Víziu TSK do roku 2030 a Hlavný cieľ TSK do roku 2030 a v kontexte P SK 2021 - 2027, na ktorý je Integrovaná územná stratégia TSK naviazaná sú pre IÚS TSK definované nasledujúce priority:

Schéma 1: Priority IÚS TSK 2021-2027

Pre naplnenie jednotlivých priorít IÚS TSK pre roky 2021-2027 sú stanovené nasledujúce strategické a špecifické ciele, zamerané na oblasti, kde v zmysle metodického pokynu MIRRI je smerovaná rozhodovacia kompetencia pre Radu partnerstva TSK.

4.1.1 Priorita 1 – Inteligentnejší kraj

Strategický cieľ 1.1: Veda, výskum, inovácie

Špecifický cieľ 1.1.1: Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií

Indikatívne opatrenia:

- Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch

Špecifický cieľ 1.1.2: Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy

Indikatívne opatrenia:

- Podpora budovania inteligentných miesta regiónov

Špecifický cieľ 1.1.3: Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie

Indikatívne opatrenia:

- Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3

4.1.2 Priorita 2: Zelenší kraj

Strategický cieľ 2.1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

Špecifický cieľ 2.1.1: Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií

Indikatívne opatrenia:

- Vodozadržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami

Špecifický cieľ 2.1.2: Podpora energie z obnoviteľných zdrojov

Indikatívne opatrenia:

- Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

Špecifický cieľ 2.1.3: Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Indikatívne opatrenia:

- Znižovanie energetickej náročnosti budov

Špecifický cieľ 2.1.4: Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva

Indikatívne opatrenia:

- Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov
- Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami
- Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO
- Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov

Špecifický cieľ 2.1.5: Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje

Indikatívne opatrenia:

- Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov
- Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov
- Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov

Špecifický cieľ 2.1.6: Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia

Indikatívne opatrenia:

- Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázičných nepôvodných druhov
Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Špecifický cieľ 2.1.7: Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka

Indikatívne opatrenia:

- Rozvoj verejnej dopravy

- Podpora cyklo dopravy

4.1.3 Priorita 3: Prepojenejší kraj

Strategický cieľ 3.1: Doprava

Špecifický cieľ 3.1: Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

Indikatívne opatrenia:

- Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy
- Miestne komunikácie

4.1.4 Priorita 4 – Sociálnejší kraj

Strategický cieľ 4.1: Adaptabilný a prístupný trh práce

Špecifický cieľ 4.1.1: Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva

Indikatívne opatrenie:

- Výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o detí do troch rokov

Strategický cieľ 4.2: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ 4.2.1: Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry, vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu

Indikatívne opatrenia:

- Debarierizácia škôl a školských zariadení

- Materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
- Budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
- Výstavba a rekonštrukcia školských športovísk

Strategický cieľ 4.3: Aktívne začlenenie a dostupné služby

Špecifický cieľ 4.3.1: Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb

Indikatívne opatrenia:

- Dobudovanie komunitných centier a zlepšenie ich vybavenosti
- Zabezpečenie dostupnej a prístupnej infraštruktúry pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie, vrátane ich vybavenosti
- Zabezpečenie infraštruktúry dostupného bývania

Špecifický cieľ 4.3.2: Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť

Indikatívne opatrenia:

- Dobudovanie/materiálno-technické zabezpečenie a rekonštrukcia zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu
- Doplňenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti s cieľom transformácie poskytovania zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni a poskytovania dostupnej zdravotnej starostlivosti

4.1.5 Priorita 5: Kraj bližšie k občanom

Strategický cieľ 5.1: Moderné regióny

Špecifický cieľ 5.1.1: Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach

Indikatívne opatrenia:

- Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite.
- Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie.
- Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov.
- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku.
- Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - mestské oblasti.
- Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov.
- Európske hlavné mesto kultúry 2026.

Špecifický cieľ 5.2: Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného

dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach

Indikatívne opatrenia:

- Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a MNO pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite.
- Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie.
- Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov.
- Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku.
- Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch - Infraštruktúra cestovného ruchu - vidiecke oblasti.
- Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

4.1.6 Priorita 6: Transformácia Hornej Nitry

Špecifický cieľ 6.1: Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou v rámci plnenia energetického a klimatického cieľa únie do roku 2030 a dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody.

Oblasť podpory I – Hospodárska diverzifikácia

Opatrenie 1.1 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov a tvorba udržateľných pracovných miest

Opatrenie 1.2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Opatrenie 1.3 Podpora pre veľké podniky

Oblasť podpory II – Prechod na čistú energiu a revitalizácia území

Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie a obehového hospodárstva

Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území

Opatrenie 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Oblasť podpory III — Rozvoj ľudského kapitálu a zručností pre spravodlivú transformáciu

Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie

Opatrenie 3.2 Podpora mladých v procese transformácie

5. Integrované územné investície

5.1 Integrovaný prístup k tvorbe Integrovaných územných investícií

V novom programovom období budú mať regióny jednoduchší prístup k financovaniu časti svojich územných rozvojových potrieb prostredníctvom využitia integrovaného územného prístupu k implementácii fondov EÚ podľa princípov Územnej agendy EÚ.

Hlavným účelom integrovaného územného rozvoja je zabezpečenie realizácie investícií v rámci viacerých priorít Programu Slovensko. Implementačný mechanizmus integrovaných územných investícií umožňuje riadiacemu orgánu koordinovať realizáciu častí rôznych prioritných cieľov tak, aby bola podporená komplementárnosť aktivít integrovanej investície.

Integrované územné investície budú definované prostredníctvom projektových zámerov integrovaných územných investícií pripravených v spolupráci regionálnych a miestnych samospráv a partnerov.

Ak územná stratégia obsahuje investície, ktoré získavajú podporu:

- z jedného alebo viacerých fondov,
- jedného alebo viacerých programov alebo
- z viac ako jednej priority toho istého programu,

akcie sa môžu realizovať ako integrovaná územná investícia.

Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v Slovenskej republike v programovom období 2021 – 2027, vydaný zodpovedným ministerstvom MIRRI SR, definuje základné princípy integrovaného prístupu ku tvorbe IÚI pre IÚS TSK pre roky 2021-2027. Tento uvádza, že IÚI pokrývajú oblasti a typy aktivít oprávnených v P SK 2021 - 2027, ktoré sú v implementačnej kompetencii Rady partnerstva.

Schéma 2: Vzťah IÚS – IÚI – individuálne projekty (zdroj: MIRRI,2022)

Integrovaná územná stratégia Ciele a priority	Integrované územné investície	Individuálny projekt
	Financované z fondov EÚ	Komplexný projekt
	Iné investície	Individuálny projekt
	Financované z iných zdrojov	Komplexný projekt

Integrovaná územná investícia sa môže realizovať ako individuálny projekt alebo komplexný projekt, pričom IÚI musí prispievať k naplneniu viac ako jednej priority Programu Slovensko. Za IÚI sa považujú logicky previazané kľúčové a doplnkové aktivity financované zo zdrojov Programu Slovensko. V prípade, že súčasťou investície je doplnková projektová aktivita podporovaná z iného zdroja (napr. POO, CLLD, atď.), ide o integrovaný investičný balík.

- Individuálny projekt je projekt jedného žiadateľa v rámci jedného špecifického cieľa IÚS (územnej stratégie), ktorý však pokrýva viac ako jednu prioritu politiky súdržnosti EÚ. Individuálne projekty sú vnímané ako kľúčové aktivity IÚI, ktoré významne prispievajú k napĺňaniu cieľov územnej stratégie.
- Komplexný projekt je projekt jedného alebo viacerých žiadateľov, ktorý pozostáva z vybraných komplementárnych aktivít v rámci rôznych špecifických cieľov IÚS a zároveň napíňajúcich viac ako jednu prioritu Programu Slovensko. Žiadatelia (nositelia aktivít) sú navrhovaní v rámci vypracovania projektového zámeru IÚI a schvaľovaní v Rade partnerstva. Doplnkové aktivity sú také operácie, ktoré podporujú kľúčovú operáciu a zvyšujú jej vplyv v území.
- Kombinovaný projekt je špecifický typ komplexného projektu, ktorý zahŕňa aj činnosti štátnej správy. Žiadateľom (nositeľom aktivity/ aktivít) pre aktivity štátnej správy je určený príslušným ÚOŠS. Kombinovaný projekt IÚI (aktivita vo vecnej gescii ÚOŠS) musí byť schválený príslušným rezortom v Komore štátnej správy skôr ako bude schvaľovaný v Rade partnerstva.

Integrované územné investície dosahujú integráciu na úrovni:

- tematickej – kombinácia aktivít v rámci viac ako jedného špecifického cieľa politiky súdržnosti EÚ alebo v rámci viac ako jedného opatrenia jedného špecifického cieľa,

- územnej – kombinácia aktivít realizovaných na spojitom území, bez ohľadu na administratívne hranice obcí,
- organizačnej – kombinácia aktivít rôznych zainteresovaných strán a partnerov v území,
- finančnej – IÚI môže integrovať aktivity podporené prostredníctvom zdrojov Programu Slovensko, ale aj iných zdrojov podpory (integrovanej investičnej balík), pričom časť aktivít je financovaných mimo mechanizmu IÚI.

Štruktúra riadenia implementácie IÚI je stanovená v súlade so znením článku 29 Všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) a zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie. Mechanizmus implementácie IÚI je založený na princípe partnerstva, pričom viacúrovňové riadenie sa uplatňuje najmä pri príprave, schvaľovaní, implementácií, monitorovaní a hodnotení IÚI, ktoré sa vykonáva v partnerstve zástupcov samospráv, podnikateľského, akademického sektora, školstva, občianskej spoločnosti a štátnej správy.

5.2 Postup schvaľovania a implementácie IUI

- a) **Tvorba zásobníka aktivít** - je vytváraný participatívne za účasti členov komôr Rady partnerstva a členov tematických pracovných skupín zriadených Radou partnerstva, na základe rozhodnutia predsedu Rady partnerstva môže byť proces definovania návrhov aktivít otvorený aj širokej verejnosti prostredníctvom dotazníka alebo webového formulára. Výstupom je kontinuálne dopĺňaný a aktualizovaný projektový zásobník, ktorý administruje technický sekretariát Rady partnerstva alebo AK UMR v prípade zoznamu aktivít pre UMR.
- b) **Tvorba návrhu projektového zámeru IÚI** - návrh projektového zámeru IÚI pripravujú členovia komôr Rady partnerstva vyskladaním aktivít definovaných v projektovom zásobníku, pričom navrhnutá IÚI musí prispievať k naplneniu minimálne dvoch špecifických cieľov politických cieľov politiky súdržnosti EÚ. Výstupom je „návrh projektového zámeru IÚI“, v ktorom je popísaný cieľ projektu, návrh aktivít, ktoré tvoria IÚI vrátane identifikovaných navrhnutých nositeľov aktivít a indikatívneho rozpočtu pre realizáciu IÚI.
- c) **Prediskutovanie integrovaného charakteru projektového zámeru IÚI** - územné prediskutovanie IÚI, ktorého sa môžu zúčastniť partneri, napr. členovia tematických pracovných skupín Rady partnerstva, môžu vypracovať „odborné stanovisko“, ktoré má nezáväzný odporúčací charakter,

koordinovanie vypracovania odborného posudku tematickými pracovnými skupinami zabezpečujú kapacity technického sekretariátu Rady partnerstva, resp. AK UMR.

- d) **Vypracovanie formuláru projektového zámeru IÚI** - vypracujú projektoví partneri IÚI (kľúčový prijímateľ – kľúčová aktivita / doplnkoví prijímatelia – doplnková aktivita) za asistencie kapacít technického sekretariátu Rady partnerstva, resp. AK UMR.
- e) **Posúdenie súladu projektového zámeru IÚI s cieľmi IÚS a sektorových stratégií** - posudzujú kapacity **Technického sekretariátu**, resp. AK UMR v prípade aktivít UMR.
- f) **Predbežné posúdenie projektového zámeru IÚI** - Formulár projektového zámeru spolu so stanoviskom Technického sekretariátu k súladu IÚI so strategickým rámcom IÚS zašle Technický sekretariát / AK UMR na územne príslušné regionálne centrum ako vysunuté pracovisko MIRRI SR, kde je formulár projektového zámeru predmetom predbežného posúdenia podľa pravidiel platných pre výber projektov.

Kapacity regionálneho centra zabezpečia v spolupráci s vecne príslušným(i) SO vypracovanie odborného stanoviska k navrhutej IÚI, pričom predmetom hodnotenia je:

- Posúdenie rozpočtových položiek z hľadiska oprávnenosti, efektívnosti, účelnosti a hospodárnosti
- Posúdenie administratívnych kapacít prijímateľa (partnerov)
- Posúdenie spôsobu implementácie aktivít
- Posúdenie udržateľnosti projektu

Regionálne centrum v spolupráci s vecne príslušnými SO vypracujú odborné stanovisko k IÚI, vrátane odporúčaní pre úpravu aktivít IÚI.

Hodnotenie projektového zámeru nie je vylučovacie! Rada partnerstva môže aktivity IÚI upraviť podľa odporúčaní v hodnotiacej správe regionálneho centra/SO.

- g) **Výber / schvaľovanie projektových zámerov IÚI** - pre podporu zo zdrojov fondov EÚ je **v kompetencii Rady partnerstva**, resp. Kooperačnej rady UMR pre IÚI UMR. Výstupom hlasovania Rady partnerstva, príp. Kooperačnej rady UMR je zoznam vybraných IÚI, ktorý administruje technický sekretariát Rady partnerstva, prípadne AK UMR. Po schválení projektových zámerov IÚI nositelia aktivít (budúci kľúčoví a doplnkoví prijímatelia) iniciujú proces verejného obstarávania pre realizáciu príslušných aktivít IÚI.
- h) **Príprava a vyhlásenie výzvy pre implementáciu IÚI** - RO zabezpečí, na základe identifikovaných aktivít IÚI, oslovenie vecne príslušných SO. Dotknuté SO pripraví podklady pre výzvu (vrátane

príloh a dokumentov), ktoré sú ďalej skordinované a spracované do jednej výzvy pre jednu konkrétnu indikovanú IÚI, vrátane všetkých jej aktivít. Spoločnú výzvu pre IÚI, pri ktorej je viac poskytovateľov, vyhlasuje RO (MIRRI SR).

i) Vypracovanie žiadosti o poskytnutie príspevku (ďalej len "žiadosť o NFP") pre IÚI - Na vyhlásenú zjednodušenú výzvu pre IÚI reagujú nositelia aktivít (projektív partneri) vypracovaním projektovej žiadosti o NFP. Na jedno spoločné vyzvanie pre IÚI môžu predložiť projektív partneri viac projektových žiadostí pokrývajúcich aktivity IÚI, pričom projektová žiadosť združuje aktivity vo vecnom gestorstve príslušného SO.

V žiadosti o NFP je identifikovaná hlavná (kľúčová) aktivita, ktorá má najväčší rozsah, je najnákladnejšia a jej realizácia podmieňuje realizáciu doplnkových aktivít. Jedna IÚI môže mať viac kľúčových aktivít, pokiaľ tieto kľúčové aktivity vecne spadajú pod rozdielne SO.

Pri vypracovaní žiadosti o NFP a koordinácii úloh hlavného a ostatných projektových partnerov sú súčinné kapacity technického sekretariátu, prípadne AK UMR.

j) Overenie súladu ŽoNFP a PZ IÚI

Pred odoslaním ŽoNFP projektov v rámci IÚI prostredníctvom IMS je vypracovaná ŽoNFP, vrátane príloh žiadosti posúdená kapacitami TS / AK UMR z pohľadu súladu informácií so schváleným PZ IÚI.

TS/ AK UMR kontrolujú súlad informácií PZ IÚI a ŽoNFP:

- súlad výšky rozpočtu v ŽoNFP, s možnou flexibilitou do 15% celkových oprávnených výdavkov na projekt IÚI navyše oproti indikatívnemu rozpočtu uvedenom v PZ IÚI
- súlad aktivít v ŽoNFP s aktivitami uvedenými v PZ IÚI
- súlad harmonogramu realizácie aktivít (dĺžka trvania realizácie jednotlivých aktivít) v ŽoNFP s indikatívnym harmonogramom realizácie aktivít uvedeným v PZ IÚI
- súlad žiadateľa s navrhnutým žiadateľom pri schvaľovaní PZ IÚI.

V prípade indikovaného nesúladu informácií v ŽoNFP s informáciami uvedenými v schválenom PZ IÚI, sa vracia ŽoNFP (vrátane vypracovaných príloh ŽoNFP) do procesného kroku 9. Výber a schvaľovanie PZ IÚI, v ktorom príslušná RP/ KR UMR opätovne prehodnotí investíciu ako PZ IÚI a v prípade jej schválenia môže byť podaná ako ŽoNFP.

k) Konanie o žiadosti o NFP - overenie súladu s projektovým zámerom

Vypracovaná projektová žiadosť IÚI, v podobe žiadosti o NFP, je predložená prostredníctvom informačného a monitorovacieho systému na (konanie o žiadosti) administratívne overenie IÚI a overenie žiadosti o NFP na úrovni RO/SO. Konanie o žiadosti realizuje vecne príslušné SO (poskytovateľ) v súčinnosti s RO. Kritériá na overenie výberu operácií pozostávajú z posúdenia nasledovných kritérií:

- Posúdenie rozpočtových položiek z hľadiska oprávnenosti, efektívnosti, účelnosti a hospodárnosti
- Posúdenie administratívnych kapacít prijímateľa (partnerov)
- Posúdenie spôsobu implementácie aktivít
- Posúdenie udržateľnosti projektu

Výstupom je vydanie rozhodnutia o NFP. V prípade schválenia žiadosti o NFP sa pristúpi k podpisu zmluvy o poskytnutí NFP pre IÚI.

I) Rozhodnutie o ŽoNFP

Výstupom administratívneho overenia ŽoNFP je vydanie rozhodnutia o NFP. V prípade schválenia ŽoNFP sa pristúpi k podpisu zmluvy o poskytnutí NFP.

Zmluva o podpore poskytnutí NFP pre IÚI sa uzatvára medzi žiadateľom a RO/SO zodpovedným za implementáciu vecne príslušných aktivít, pričom IÚI môže mať identifikovaných viacero žiadateľov, podľa príslušnosti ich aktivít k SO. Každý žiadateľ následne uzatvorí samostatnú zmluvu o podpore projektu IÚI s poskytovateľom. Zároveň platí, že kľúčovým partnerom je vždy žiadateľ zodpovedný za implementáciu kľúčovej aktivity.

Medzi hlavným partnerom a ostatnými projektovými partnermi IÚI sú uzavreté osobitné zmluvy, definujúce úlohy a povinnosti jednotlivých zúčastnených strán pri implementácii aktivít IÚI tak, aby bola zabezpečená koordinácia a synergické účinky jednotlivých aktivít v rámci konkrétnej IÚI.

6. Vykonávacia časť

6.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Mechanizmus implementácie IÚI je založený na princípe partnerstva, pričom viacúrovňové riadenie sa uplatňuje najmä pri príprave, schvaľovaní, implementácií, monitorovaní a hodnotení IÚI, ktoré sa vykonáva v partnerstve zástupcov samospráv a miestnych partnerov cez Radu partnerstva na danom území kraja. Rady partnerstva sú kľúčovým inštitucionálnym mechanizmom na stanovenie územných cieľov na regionálnej úrovni (NUTS 3) prostredníctvom IÚS a ich implementáciu v rámci Programu Slovensko 2021-2027.

Vzhľadom na osobitnú alokáciu prostriedkov fondov EÚ na podporu udržateľného rozvoja funkčných mestských oblastí, boli pre každú oblasť UMR zriadené Kooperačné rady UMR. Kooperačné rady UMR sú kľúčovým inštitucionálnym mechanizmom pre rozvoj územia UMR prostredníctvom IÚS UMR a ich implementáciu v rámci Programu Slovensko.

Kľúčový inštitucionálny mechanizmus pre definovanie územných cieľov prostredníctvom integrovaných územných stratégií a ich realizáciu v Programe Slovensko v programovom období 2021 – 2027 predstavuje na území TSK Rada partnerstva pre Integrovaný územný rozvoj Trenčianskeho samosprávneho kraja v Programovom období 2021-27 (ďalej len „Rada Partnerstva“).

Postavenie, zloženie, úlohy, výkon činnosti a spôsob prijímania rozhodnutí Rady partnerstva TSK sú definované v Štatúte Rady partnerstva TSK, ktorý je zverejnený na webovej stránke TSK.

Rada partnerstva vykonáva najmä:

- iniciuje a koordinuje tvorbu návrhu IÚS a schvaľuje IÚS, iniciuje jej aktualizáciu,
- posudzuje projektové zámery z hľadiska ich súladu a miery ich príspevku k naplneniu schválených priorít a cieľov IÚS a schvaľuje projektové zámery územnej samosprávy pre aktivity v implementačnej kompetencii územnej samosprávy,
- schvaľuje kombinované projektové zámery pre aktivity územnej samosprávy a štátnej správy na základe záväzného stanoviska príslušného orgánu štátnej správy (alebo príslušných orgánov štátnej správy) o pripustení financovania štátnej aktivity/aktivít zo zdrojov Programu Slovensko alebo z iných programov,
- schvaľuje zoznam zámerov strategických projektov pre Fond na spravodlivú transformáciu,

- schvaľuje žiadateľa, ktorý je poverený vypracovaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu Slovensko pre aktivity územnej samosprávy,
- spolupodieľa sa na monitorovaní a hodnotení realizácie IÚS z pohľadu dosahovania cieľov rozvoja, vrátane návrhu a schválenia zmien v súlade s výsledkami hodnotenia,

Rada partnerstva sa skladá z nasledujúcich komôr:

- Komora regionálnej samosprávy – zástupca TSK
- Komora miestnej územnej samosprávy – zástupcovia SPR (cez SPR sú zastúpené všetky obce kraja)
- Komora sociálno-ekonomických partnerov - zástupcovia akademického, občianskeho, podnikateľského sektora a miestnych akčných skupín
- Komora štátnej správy – zástupcovia ministerstiev

Na zabezpečenie vyváženosti má pri hlasovaní v Rade partnerstva každá z komôr ¼ podielu hlasov.

Pracovný organizačný rámec práce Rady partnerstva tvoria Tematické komisie Rady partnerstva:

1. Inteligentnejší Trenčiansky kraj,
2. Ekologickejší Trenčiansky kraj,
3. Prepojenejší Trenčiansky kraj,
4. Sociálnejší Trenčiansky kraj,
5. Trenčiansky kraj bližšie k občanom.
6. Fond na spravodlivú transformáciu (FST)

Ich úlohou je podieľať sa na tvorbe IÚS v danej tematickej oblasti a navrhovať kľúčové a doplnkové aktivity, odporúčať Predsedníctvu Rady partnerstva opatrenia pre zlepšenie prípravy, implementácie, monitorovania a hodnotenia projektov IÚS, spolupodieľať sa na monitorovaní a hodnotení realizácie projektov IÚS. Tematická komisia pre Fond na spravodlivú transformáciu odporúča Rade partnerstva strategické projektové zámery pre Fond na spravodlivú transformáciu a projektové zámery určené na podporu prípravy projektov.

Organizačné zabezpečenie realizácie je v kompetencii Technického sekretariátu Rady partnerstva, ktorý zabezpečuje Trenčiansky samosprávny kraj. Technický sekretariát Rady Partnerstva zabezpečuje organizačné, vecné a administratívne úlohy spojené s činnosťou Rady partnerstva a jej orgánov a v

oblasti implementácie projektov IÚS poskytuje Technický sekretariát asistenciu a metodickú výpomoc žiadateľom, osobitne pre IÚI, administruje projektový zásobník. V rámci prípravy projektových zámerov IÚI vykoná technický sekretariát kontrolu súladu projektových aktivít IÚI s cieľmi IÚS a regionálnych/miestnych sektorových stratégií.

6.2 Indikatívny finančný rámec

Finančný rámec realizácie IÚS pozostáva zo zdrojov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, štátneho rozpočtu SR, obsiahnutých v alokácii Programu Slovensko a vlastných zdrojov jednotlivých vlastníkov projektov. Ďalšími potenciálnymi zdrojmi realizácie sú Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko - Česko 2021-2027, komunitárne programy Európskej komisie, ďalšie grantové schémy, finančné nástroje a vlastné zdroje samospráv.

Indikatívna alokácia Programu Slovensko, určená pre realizáciu IÚS v regiónoch je vo výške 1 136 778 567 eur (zdroj ERDF).

Pre IÚS Trenčianskeho samosprávneho kraja je indikatívna výška alokácie zdroja ERDF **120 098 923,35 eur**.

Pozn.: výška alokácie a jej prerozdelenie medzi jednotlivé opatrenia sa môže v priebehu implementácie programového obdobia zmeniť v závislosti od zmien alokácie Programu Slovensko.

6.3 Časový harmonogram

Implementácia IÚS TSK je úzko naviazaná na programové obdobie EÚ 2021-2027 (2029).

6.4 Merateľné ukazovatele

Poznámka: Merateľné ukazovatele IÚS TSK budú doplnené po finalizácii finančnej alokácie pre TSK pre jednotlivé opatrenia z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako riadiaceho orgánu pre OP Slovensko.

6.5 Indikatívny zásobník projektov

Dôležitou súčasťou IÚS sú Integrované územné investície (ďalej len IÚI), ktoré by mali reprezentovať integrované projektové zámery vychádzajúce z potreby územia TSK ale i jednotlivých špecifických regiónov TSK – tzn. strategicko-plánovacích regiónov. Kompetenciu schvaľovania IÚI má Rada partnerstva TSK.

Zásobník Integrovaných územných investícií na území TSK tvorí prílohu č.1 IUS. Zásobník je pripravovaný partnermi v SPR podľa potrieb územia a možností podpory EU a bude priebežne aktualizovaný a schvaľovaný Radou Partnerstva TSK.

6.6 Monitorovanie a hodnotenie

Proces monitorovania a hodnotenia realizácie IÚS je synergický s monitorovaním a hodnotením realizácie Programu Slovensko.

Mechanizmy hodnotenia a monitoringu vo vzťahu k plneniu cieľov Programu Slovensko budú spracované po zverejnení záväzného mechanizmu implementácie P SK.

Monitoring a hodnotenie priebehu realizácie IÚS TSK prebieha raz ročne, vždy na prvom zasadnutí Rady partnerstva TSK v každom kalendárnom roku realizácie, posledné hodnotenie na záverečnom zasadnutí Rady partnerstva TSK po ukončení programového obdobia.

Monitorovaciú a hodnotiacu správu vypracúva Technický sekretariát Rady partnerstva TSK, spoločne s aktualizovaným zásobníkom projektových zámerov ku koncu kalendárneho roka.

Správu predkladá Rade partnerstva na schválenie jej predseda resp. osoba ním na tento úkon určená.

Správu vrátane jej príloh schvaľuje Rada partnerstva v zmysle svojho štatútu.

Prílohy

- Zásobník Integrovaných územných investícií na území TSK¹
- Formulár projektového zámeru IUI²

¹ Zásobník Integrovaných územných investícií je pripravovaný v spolupráci s partnermi v jednotlivých SPR a bude doplnený do IUS a priebežne aktualizovaný.

² Bude doplnený podľa metodiky MIRRI SR